ŠTUDIJNÉ ZVESTI

ARCHEOLOGICKÉHO ÚSTAVU SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED

44

NITRA

STUDIJNÉ ZVESTI

ARCHEOLOGICKÉHO ÚSTAVU
SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED

44

Publikácia vznikla v rámci Centra excelentnosti SAV
Výskumné centrum najstarších dejín Podunajska
pri Archeologickom ústave SAV v Nitre
Zmluva III/1/2005

Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV
44 - 2008

Recenzovaný časopis / Peer-reviewed journal

Hlavný redaktor / Editor-in-chief
Ivan Kuzma

Redakčná rada / Editorial board
Jozef Bujna, Eva Fottová, Joachim Henning, Ivan Cheben, Alexandra Krenn-Leeb, Ján Rajtár, Jozef Zábojník

Výkonná redaktorka / Executive editor
Daniela Fábiková

Počítačové spracovanie / Computer elaboration
Zuzana Turzová

Grafický návrh a počítačové spracovanie obálky / Graphic layout and computer elaboration of the cover
Ivan Kuzma

Recenzenti / Critics
Prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.; doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

© Archeologický ústav SAV Nitra 2008
Vychádza dva razy do roka / Issued twice a year

Kontaktná adresa (príspevky, ďalšie informácie) / Contact address (Contributions, Further informations)
Archeologický ústav SAV, Akademická 2, SK-949 21 Nitra, Slovakia
Tel: +421 6410051, Fax: +421 37 7335618, e-mail: ivan.kuzma@savba.sk

Rozširuje, objednávky a predplatné prijíma / Distributing, booking and subscription receives
Archeologický ústav SAV, Akademická 2, SK-949 21 Nitra
e-mail: nrauhalm@savba.sk

Za znenie a obsah príspevkov zodpovedajú autori.
The authors are responsible for their contributions.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť reprodukovaná alebo rozširovaná v žiadnej forme - elektronicky či mechanicky, vrátane fotokópií, nahrávania alebo iným použitím informačného systému vrátane webových stránok, bez predbežného písomného súhlasu vlastníka vydavateľských práv.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form - electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, including web pages, without the prior written permission from the copyright owner.

ISSN 0560-2793
ISBN 978-80-89315-11-6

Tlač MICHEL ANGELO Nitra / Printed by MICHEL ANGELO Nitra

OBSAH - INHALT

Vladimír Hašek - Jaroslav Peška - Josef Unger
The contribution of nondestructive prospecting methods to the archaeological excavation of burial grounds in Moravia 5
Podíl nedestruktivních prospekčních metod při archeologickém výzkumu pohřebiště na Moravě 47

Miriam Jakubčinová
Ojedinelé nálezy z vrchu Marhát 51
Vereinzelte Funde aus dem Berg Marhát 62

Erika Makarová
Ženský kroj lužickej kultúry v dobe bronzovej na Slovensku. Pokus o rekonštrukciu na základe hrobových nálezov a depotov 65
Female Costume of the Slovak Branch of the Lusatian Culture in the Bronze Age. An Attempt at the Reconstruction on the Ground of Grave and Hoard Findings 188

Gabriel Nevizánsky
Nepublikované hrobové nálezy badenskej kultúry z juhozápadného Slovenska 193
Unveröffentlichte Grabfunde der Badener Kultur aus der Südwestslowakei 202

Terézia Vangľová
Osídlenie severnej časti Nitrianskej pahorkatiny a priľahlých svahov Považského Inovca a Tribeča v dobe železnej 203
Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der Eisenzeit 216

Skratky 219

OSÍDLENIE SEVERNEJ ČASTI NITRIANSKEJ PAHORKATINY A PRIĽAHLÝCH SVAHOV POVAŽSKÉHO INOVCA A TRIBEČA V DOBE ŽELEZNEJ

Terézia Vangľová

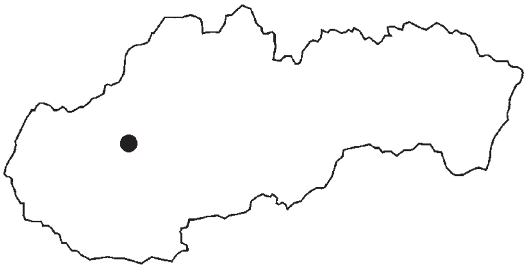

Doba halštatská, doba laténska, súpis lokalít, Nitrianska pahorkatina, Považský Inovec, Tribeč

Hallstatt period, La Tène period, register of sites, Nitrianska pahorkatina hills, Považský Inovec hills, Tribeč hills

Settlement of Northern Regions of Nitrianska pahorkatina Hills and Adjacent Slopes of Považský Inovec and Tribeč Hills in the Iron Age

One hundred and thirty-seven sites dated to the Iron Age have been registered in northern regions of Nitrianska pahorkatina hills and adjacent slopes of Považský Inovec and Tribeč hills. Sixty-eight of them (nine hillforts, four positions with grave units and fifty-five settlements) were dated to the Early Iron Age. The settlement was concentrated on the Nitra river stream; the most intensive one was documented within the area among Topoľčany, Nedanovce and Veľký Klíž. According to the recent knowledge, the Nitra river right bank seems to be unsettled (with the exception of upper Hlavinka brook area). Majority of sites are representing a background of eight hillforts (Map 1). Sixty-nine sites (four hillforts, one grave unit and sixty-four settlements) were dated to the Late Iron Age. In this period the settlement was concentrated on both the Nitra river stream and its right bank – the Radošinka and Perkovský brooks. The space among Topoľčany, Nedanovce and Veľký Klíž was settled only sparsely in that period (Map 2). The role of hillforts in the La Tène period was quite different from that in the Hallstatt period. While in the Early Iron Age hillforts had worked as defence and protection points for population, in the Late Iron Age they became trading centres.

ÚVOD

Výskum komplexu viacerých opevnených polôh v katastri obce Bojná, predovšetkým včasnostredovekého hradiska na polohe Valy (Bojná I), upriamil pozornosť na osídlenie oblasti Považského Inovca nielen vo včasnom stredoveku, ale i v predchádzajúcich obdobiach.

Tento príspevok vychádza z materiálov zhromaždených pre poster s názvom „Osídlenie v dobe železnej na východnej strane pohoria Považský Inovec“ (*Jakubčinová/Vangľová 2008*). Nami skúmaný región predstavujú východné svahy pohoria Považský Inovec, rozšírené o západné svahy Tribečského pohoria a severnú časť Nitrianskej pahorkatiny medzi nimi. Severnú hranicu predstavujú mestá Partizánske a Bánovce nad Bebravou, južnú hranicu tvorí potok Blatina a sútok Radošinky s Nitrou. Sledované je osídlenie v období staršej a mladšej doby železnej.

Priestor východnej strany Považského Inovca zohral v minulosti významnú úlohu ako komunikačná línia medzi Ponitrím a Považím, čo dokladajú aj staršie archeologické nálezy. Význam tejto oblasti zvýšil aj výskyt železnej rudy a zlata. Železná ruda sa nachádza predovšetkým v južnej časti Považského Inovca, v okolí Marhátu (Nitrianska Blatnica-Jurko, Vozokany) a Bojnej III-Žihľavníka (*Ruttkay 2007*, 195, 196). Zlatonosné rozsypy sa koncentrujú na severovýchodnom okraji Považského Inovca, v okolí obcí Zlatníky, Dubodiel a Cimenná, kde bola zistená prehistorická ťažba (*Grežďová/Kvasnicová a kol. 2006*, 8).

Nitrianska pahorkatina sa tiahne od Bánoviec nad Bebravou až po oblasť Nových Zámkov, kde plynulo prechádza do Podunajskej roviny. Naša pozornosť je sústredená na jej severnú časť (približne po mesto Nitra). V Nitrianskej pahorkatine je najrozšírenejším pôdnym druhom hnedozem, ktorá v spojení s priaznivou klímou umožnila osídlenie tohto regiónu už v najstarších dobách. Černozem nachádzame v povodí Radošinky, resp. jej degradované ostrovy v blízkosti nivy Nitry nad jej sútokom s Radošinkou (*Hraško/Linkeš/Šurina 1978*, 70). Černozem a hnedozem tvoria najbonitnejšie jednotky na sledovanom území. Z hľadiska významu pre praveké poľnohospodárstvo sú dôležité aj nivné pôdy nachádzajúce sa v nivách Nitry a Bebravy, resp. menšie plochy na nivách ich prítokov. Je to pôdny typ s takmer univerzálnym využitím (*Wiedermann 2001*, 13).

Pohorie Tribeč patrí medzi okrajové pohoria Vnútorných Západných Karpát. Okolité nížiny prevyšuje o takmer 600 metrov. Člení sa na dva geomorfologické podcelky - masív Zobora a masív Jelenca. Tieto masívy sú od seba oddelené širokou priečnou zníženinou medzi Podhoranmi a Žiranmi (*Lacika 2003*, 7).

Lokality boli zhromaždené z nálezových správ, z publikovaných príspevkov, ako aj z článkov venovaných podobnej problematike (*Březinová 2006b*, 9-50). Získali sme celkom 137 polôh datovaných do staršej alebo mladšej doby železnej. Okrem sídlisk sa v databáze vyskytuje trinásť hradísk a päť hrobových nálezov. Do staršej doby železnej bolo datovaných 68 polôh (z toho deväť hradísk a štyri hrobové nálezy), do mladšej doby železnej 69 polôh (z toho štyri hradiská a jeden hrobový nález). Archeologické výskumy boli realizované iba na 27 polohách (13 halštatských, 14 laténskych), ostatné lokality boli zistené len zbermi, prípadne ide o náhodné nálezy.

Staršia doba železná (halštatská)

Do staršej doby železnej bolo datovaných 68 polôh - štyri polohy s hrobovými nálezmi, deväť hradísk a 55 sídliskových polôh. Len na trinástich polohách (štyri hradiská) boli realizované zisťovacie alebo záchranné výskumy menšieho rozsahu.

Pohrebiská

V oblasti nášho záujmu boli dosiaľ realizované takmer výlučne povrchové zbery a prieskumy, preto sú známe len štyri polohy s hrobovými nálezmi. Vo všetkých prípadoch ide o náhodné nálezy.

V katastri obce Chrabrany, na kopci pretínajúcom cestu z Chrabrian do Topoľčian, sa náhodne našiel mladohalštatský hrob. Hrob tvoria fragmenty dvoch nádob a pozostatky nedopálených kostičiek (*Kudláček 1952*, 530).

Významné sú dva hroby vekerzugskej kultúry v Merašiciach a Dolnom Trhovišti, pričom hrob v Merašiciach predstavuje doteraz najsevernejšie nálezisko tejto kultúry. V katastri obce Dolné Trhovište (poloha Klince) sa našiel žiarový hrob, ktorý obsahoval železný nôž a fragment bronzovej ihlice (*Ožďáni 2006*, 20). V Merašiciach bol zistený kostrový, pravdepodobne ženský hrob, v ktorom sa našla bronzová postriebrená hadovitá záušnica (*Bialeková 1985*, 53). S týmito hrobmi pravdepodobne súvisí sídlisko vekerzugskej kultúry v Pastuchove (*Fusek/Hunka/Fačkovec 1996*, 8).

Otázny je nález z Preselian (poloha Tábor). Na základe informácie o kostrových nálezoch tu bola vykopaná zisťovacia sonda. Získaný bol len črepový materiál (*Wiedermann 1985*, 51).

Hradiská

V súčasnosti je v danom regióne známych deväť hradísk. Na základe zberových nálezov sa zdá, že hradisko na Marháte, využívané už v neskorej dobe bronzovej, bolo v staršej dobe železnej intenzívne osídlené (*Jakubčinová, v tlači*). Zisťovacia sonda Balneologického múzea v Piešťanoch ukázala kamennú deštrukciu vo vale (*Klčo 1995*, 136). Medzi významné nálezy doby halštatskej patrí fragment loďkovitej spony typu Šmarjeta, niekoľko tzv. skýtskych streliek a železný sekeromlat s krátkym tylom (*Jakubčinová, v tlači*).

Ďalším hradiskom v Považskom Inovci je aj hradný kopec v Podhradí, ktorého halštatské osídlenie je zatiaľ doložené len zberovými nálezmi (*Wiedermann 1985*, 60).

V jeho tesnej blízkosti sa nachádza hradisko na polohe Úhrad. Jeho opevnenie pozostávalo z jednoduchého kamenno-hlinitého valu bez konštrukčných zvláštností, prerušeného dvomi bránami. Početné fragmenty keramiky poukazujú na existenciu nadzemných objektov. V blízkosti brány boli preskúmané dva sídliskové objekty. Hradisko malo zrejme aj refugiálnu funkciu (*Dušek 1975*, 46).

Otázne je hradisko Tábor v katastri obce Veľké Chlievany, so zvláštnou polohou. Ide o vyvýšeninu porušenú intenzívnym obrábaním pôdy (*Nešporová 2002*, 44; *Ruttkay/Rejholec 1982b*, 258).

Na horskom ostrohu Tribečských vrchov nad obcou Krnča (poloha Tábor) bolo zistené hradisko, ktoré bolo valmi rozdelené na akropolu a predhradie. Podľa nájdeného materiálu zrejme vzniklo už v staršej dobe halštatskej (*Benadik 1967*, 612).

Neďaleko tohto hradiska sa nachádza ďalšia výšinná poloha - Šiance, v katastri obce Klátová Nová Ves. Pri porušení valu a časti akropoly výstavbou cesty bol nájdený črepový materiál (*Wiedermann 1985*, 55, 56).

Na polohe Hradište pod Šípkom, v katastri obce Malé Uherce, bolo zistené opevnenie valom a čiastočne priekopou. Areál hradiska bol zrejme vnútorne členený. Nálezy keramiky datujú hradisko do doby halštatskej (NS - Porubský 1957).

Hradiskom na hrebeni Tribečských vrchov je Veľký Tribeč (kataster obce Kovarce). Rozkladá sa na temene vrchu, kde je dodnes viditeľný val z nasypaného lomového kameňa, vysoký 1-2 m, prerušený kliešťovitou bránou. Podľa zberového materiálu vzniklo hradisko už v mladej dobe bronzovej a jeho osídlenie pokračuje i na začiatku doby halštatskej (*Katkinová/Katkin 2002*, 83, 84).

Do systému lužických hradísk v Tribečských vrchoch, ktorých osídlenie pokračuje aj v dobe halštatskej, patrí Žibrica (kataster obce Štitáre). O jeho využívaní v danom období svedčia nálezy keramiky, ako aj bronzové hroty šípov, tzv. skýtske strelky (*Stegmann-Rajtár 2002*, 45, 49), či železná sekera s otvorenou tuľajkou kruhového prierezu, ktorá nachádza paralely v neskorohalštatskom období (*Stegmann-Rajtár 2004*, 183, 184).

Žiadne zo spomenutých hradísk nebolo podrobne skúmané. Zisťovacie sondáže sa konali len na Marháte, na polohe Úhrad v Podhradí, na polohe Tábor v Krnči a na Žibrici.

Sídliská

V skúmanom regióne sa predpokladá 55 sídlisk doby halštatskej, no menšie výskumy boli realizované len na ôsmich lokalitách. Ostatné sídliská boli zistené povrchovým zberom. V katastroch niektorých obcí sa podarilo zistiť osídlenie na viacerých polohách.

Pri pohľade na zmapovanie lokalít z doby halštatskej (mapa 1) je zjavné, že osídlenie sa koncentrovalo na tok rieky Nitry, no mnoho sídlisk sa viaže na hradiská. Neosídlený priestor na pravobreží rieky Nitry zrejme treba pripísať súčasnému stavu poznania, keďže na úpätí a svahoch Považského Inovca je známych viacero polôh. Intenzívne bola zrejme osídlená oblasť medzi Topoľčanmi, Nedanovcami a obcou Veľký Klíž, kde bolo v katastri obcí zistených niekoľko sídliskových polôh (Nedanovce, Klátova Nová Ves, Veľký Klíž). Tieto sídliskové nálezy pravdepodobne súvisia s hradiskom na polohe Šiance (v katastri obce Klátova Nová Ves). Zázemie hradiska v Krnči bolo pravdepodobne tvorené sídliskami v Bošanoch, Solčanoch, Práznovciach a snáď aj v Topoľčanoch. Hustejšie osídlenie sa zistilo aj v blízkosti hradísk na polohách Hrad a Úhrad v katastri obce Podhradie, ku ktorým sa zrejme viažu sídliskové nálezy zo Závady, Prašíc a Tvrdomestíc. K predpokladanému hradisku na Marháte patrí sídlisko zistené na polohe Pod púsťou a sídliská z horného toku Hlavinky (kataster Nitrianskej Blatnice, Lipovníka, Vozokán a Krtoviec). Dosiaľ bolo zistené jedno sídlisko vekerzugskej kultúry v Pastuchove.

Vďaka sondážam v okolí kaštieľa v obci Bošany bola nepriamo doložená existencia halštatského sídliska na tejto polohe, ktorú podporujú zberové nálezy z ďalších troch polôh v katastri Bošian (*Wiedermann 1985*, 62).

Záchranné práce na stavenisku pri potoku v katastri obce Lipovník zachytili niekoľko kultúrnych jám datovaných nálezovým materiálom do staršej doby železnej (NS - Vondryska 1956).

Počas výskumu uskutočneného J. Porubským v Ludaniciach (poloha Lúšteky) boli odkryté sídliskové jamy. Tomuto výskumu predchádzali početné prieskumy a povrchové zbery (*Wiedermann 1985*, 47).

V obci Nedanovce, v polohe Luhy, sa v roku 1962 uskutočnili záchranné práce, v priebehu ktorých sa získali málo typické keramické fragmenty (*Wiedermann 1985*, 48).

V rámci výskumu včasnostredovekej lokality v Nitrianskej Blatnici (poloha Jurko) bola preskúmaná aj poloha Pod púsťou. Priečnym rezom boli zistené tri horizonty osídlenia v dobe halštatskej. Významný je nález zahĺbeného príbytku v rohu s pecou obloženou kameňmi. Na zatiaľ neidentifikovanú výrobnú činnosť poukazuje umelá koncentrácia vodných zdrojov do jedného toku, spevnenie podmokreného terénu a prepálené vrstvy na západnom svahu pri potoku (*Ruttkay 1978*, 213).

Na Krušovskej ceste v Topoľčanoch bol začiatkom päťdesiatych rokov realizovaný záchranný výskum (*Budinský-Krička 1952*, 34), v priebehu ktorého sa odkrylo 31 sídliskových objektov zo staršej doby železnej. Preskúmané boli prevažne rôzne sídliskové jamy, no našli sa i časti zahĺbených obydlí (*Romsauer 1997*, 69).

Na východnom okraji mesta Topoľčany sa uskutočnil záchranno-zisťovací výskum, počas ktorého bola odkrytá sídlisková jama lužickej kultúry, datovaná do staršej doby železnej (*Wiedermann 1995*, 137).

V priestore tehelne v obci Žabokreky nad Nitrou bola preskúmaná časť halštatskej chaty (NS - Vendtová 1963).

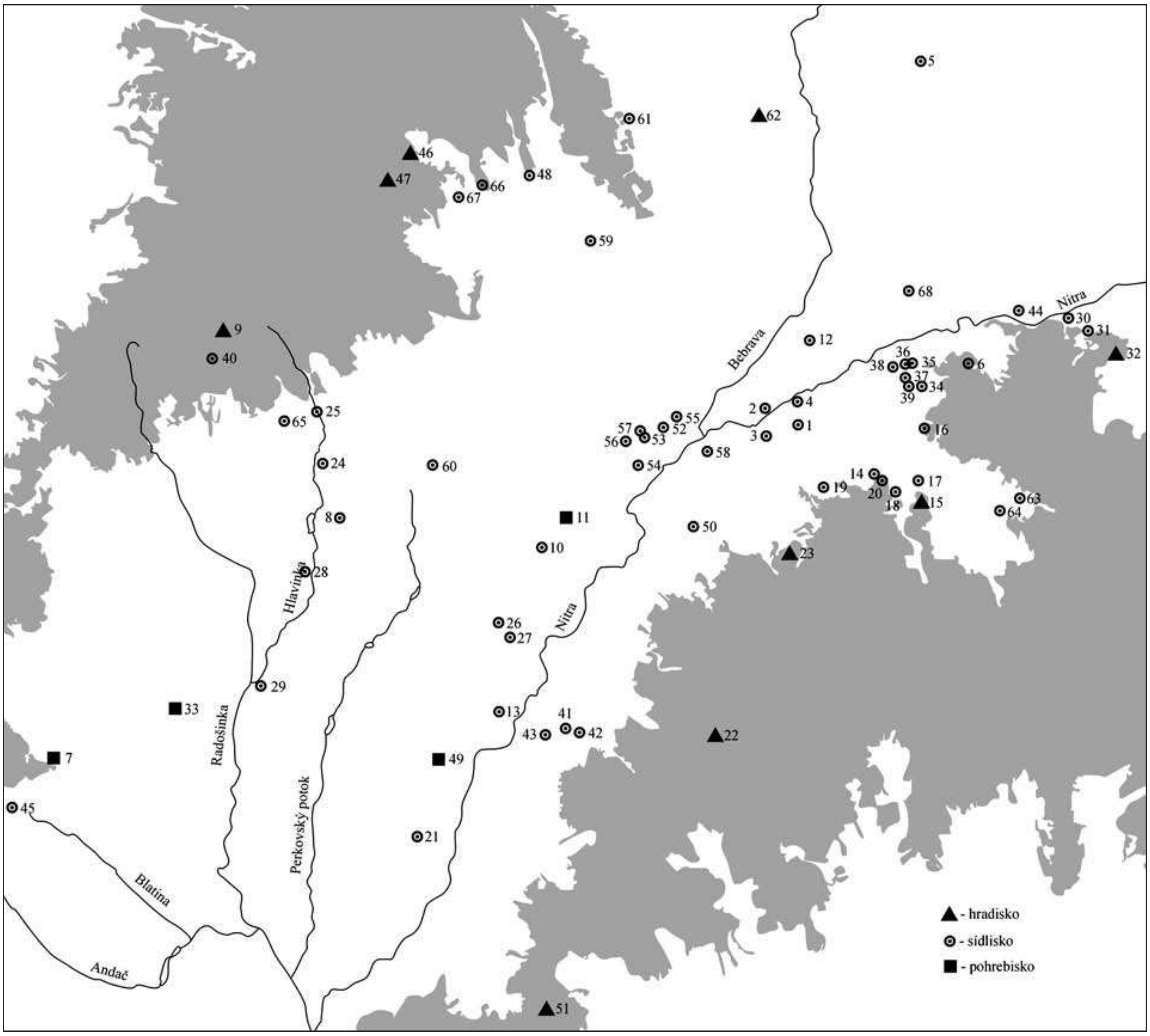
5
62
61
46
47
66
67
48
59
9
40
68
44
Nitra
30
31
32
Bebrava
12
36
38
35
6
37
34
39
2
4
1
3
25
65
57
55
56
53
52
58
54
24
60
14
17
19
20
18
15
63
64
16
8
11
50
10
23
28
Hlavinka
26
27
Nitra
29
33
13
41
43
42
22
Radošinka
7
49
45
Perkovský potok
21
Blatina
Andač
51
▲ - hradisko
⊙ - sídlisko
■ - pohrebisko

Mapa 1. Osídlenie severnej časti Nitrianskej pahorkatiny a priľahlých svahov Považského Inovca a Tribeča v staršej dobe železnej (halštatskej).

Mladšia doba železná (laténska)

Do tohto obdobia bolo datovaných 69 polôh, z toho štyri hradiská a jeden hrobový nález. Väčšina týchto lokalít bola (podobne ako halštatské) zistená povrchovými zbermi a prieskumami. Zisťovacie alebo záchranné výskumy menšieho rozsahu sa uskutočnili na štrnástich polohách.

Pohrebiská

Z doby laténskej je v skúmanom regióne známy zatiaľ len jeden hrobový celok. Ide o náhodný nález z intravilánu obce Dolné Trhovište. Podľa nálezcov sa v hrobe nachádzali dve kostry, spodná kostra mala dva štvorpuklicové náramky a sklený náramok. V hrobe sa údajne nachádzali aj dve nádoby a tordované železné tyče (*Novák 1987*, 77).

Hradiská

Doklady osídlenia v dobe laténskej sa dosiaľ zistili na štyroch hradiskách, pričom na všetkých bolo možné zachytiť aj predošlé, halštatské osídlenie.

Osídlenie na Marháte pokračuje menej intenzívne než v dobe halštatskej. O jeho skorom osídlení však svedčí včasnolaténska spona, ako aj niekoľko fragmentov spôn so stredolaténskou konštrukciou, ktoré boli získané zberom (*Jakubčinová, v tlači*).

Na Úhrade, v katastri obce Podhradie, sú dodnes viditeľné zvyšky drevo-hlinitého valu. Priamo na kopci sa našiel depot zlatých a strieborných mincí. Významný je nález bójskych strieborných mincí typu Roseldorf a striebornej východonorickej mince, ktoré sú dokladom o obchodných stykoch vtedajších obyvateľov hradiska (*Kamhalová/Kolníková 1998*, 218). Na úpätí kopca boli zberom získané zlomky zo zásobnice a ďalších menších nádob. S týmto hradiskom pravdepodobne súvisí sídlisko zistené juhovýchodne od Úhradu, na polohe Mníchova roľa. Na tomto sídlisku sa pozbieralo väčšie množstvo kovových predmetov, z ktorých najvýznamnejšie sú fragmenty železného reťazového opaska z dvojnásobne stočených článkov a fragment zoomorfného bočného háčika opaska (*Vangľová, v tlači*).

Pri výskume hradiska Tábor, v katastri obce Krnča, bolo popri halštatskom doložené aj laténske osídlenie. Ide o dva hlboko zapustené objekty bez kolových jám. Laténska sídlisková vrstva bola výrazne porušená stredovekým osídlením. Našla sa tu aj železná spona spojenej konštrukcie, ako aj zlomky maľovanej keramiky (*Benadik 1967*, 613) a sklený náramok (*Březinová 2004*, 139).

Na hradisku Žibrica, v katastri obce Štitáre, bolo sondážami zistené porušenie neskorobronzových a halštatských vrstiev laténskym osídlením. Do mladšej doby železnej by bolo možné datovať sklený korálik s tromi tmavomodrými očkami v bielom poli na modrom pozadí. Takéto koráliky sa vyskytujú od neskorej doby halštatskej až po strednú dobu laténsku (*Stegmann-Rajtár 2004*, 183, 184).

Sídliská

Výskumné práce sa uskutočnili na jedenástich laténskych sídliskách (zo 64 uvedených polôh). Na základe zmapovania sídlisk možno konštatovať, že laténske sídliská boli zakladané na úrodných pôdach, blízko vodných tokov. Podobne ako v staršom období, sídliská sa nachádzajú na toku rieky Nitry, pričom pravostranné prítoky Nitry sú v danom období osídľované intenzívnejšie. Ide predovšetkým o povodie Radošinky a Perkovského potoka. Kým v predošlom období bol priestor medzi Topoľčanmi, Nedanovcami a Veľkým Klížom osídlený husto, doba laténska je doložená len na hradisku v Krnči a na sídlisku v Klátovej Novej Vsi. Je zaujímavé, že s výnimkou sídliska na polohe Mníchova roľa sa nepodarilo zistiť žiadne sídliská v priamej spojitosti s hradiskami.

Možno konštatovať mierny posun osídlenia smerom do vyššej vrchoviny a vyššej nadmorskej výšky, zároveň však aj určitú ustálenosť osídlenia v nížine, ktorá sa prejavila pomerne tesnou väzbou nálezísk na nitriansku nivu. Zakladanie sídlisk v blízkosti černozeme (dolná Radošinka), resp. jej priame využívanie, naznačuje, že v tom období už bola pôda schopná poľnohospodárskej produkcie (*Wiedermann 2001*,37).

V katastri obce Hajná Nová Ves (poloha Lúky) sa počas viacerých sezón uskutočňoval záchranný výskum laténskeho sídliska. Bolo tu odkrytých niekoľko chát datovaných do LTC (*Wiedermann 1990*, 174).

V Horných Obdokovciach bola pri stavebných prácach vo vtedajšom JRD odkrytá laténska pec s roštom (NS - Hrmová 1959).

Záchranný výskum J. Kudláčka v Jelšovciach (1952) poskytol prvé doklady laténskeho osídlenia. Našli sa črepy z vytáčaných nádob a bronzová spona s osmičkovitým vinutím (*Kudláček 1958*, 54). V areáli JRD v Jelšovciach bol niekoľko sezón realizovaný záchranný výskum, ktorý odkryl viacero laténskych chát (*Bátora 1983b*, 41; *1987*, 33). K významnejším nálezom patrí železná spona (NS - Bátora 1982).

Výskumom v Ludaniciach (časť Mýtna Nová Ves) sa na polohe Mŕtvice odkryli dve chaty (*Bátora/Schultz 2004*, 29).

V katastri obce Malé Kršteňany boli záchranné výskumy realizované na troch polohách. Na polohe Pod hradiskom bolo zachytené laténske sídlisko, preskúmané boli dve porušené chaty (*Porubský 1959*, 61). V materiáli sa okrem typickej laténskej keramiky objavili hrubšie črepy zdobené jamkami vtlačenými nechtom a kužeľovitými výčnelkami, ktoré svedčia o dáckom vplyve (*Porubský 1959*, tab. VII; *Ruttkay 1966*, 19). Počas záchranného výskumu na polohe Zámčisko boli odkryté kultúrne jamy z doby laténskej (*Wiedermann 1985*, 47), ďalšie na polohe kameňolomu (*Wiedermann 1985*, 31).

V Nových Sadoch (poloha Dolné lúky) bol záchranným výskumom zachytený laténsky objekt (*Mitáš 2002*, 133).

Pri záchranných prácach na trase plynovodu v Topoľčanoch, poloha Sihoť, bola preskúmaná časť chaty (*Wiedermann 1985*, 21).

Na severnom okraji extravilánu Topoľčian, na polohe Hrad, sa v priebehu záchranného výskumu odkryla dvojkolová chata (*Wiedermann 1992*, 128).

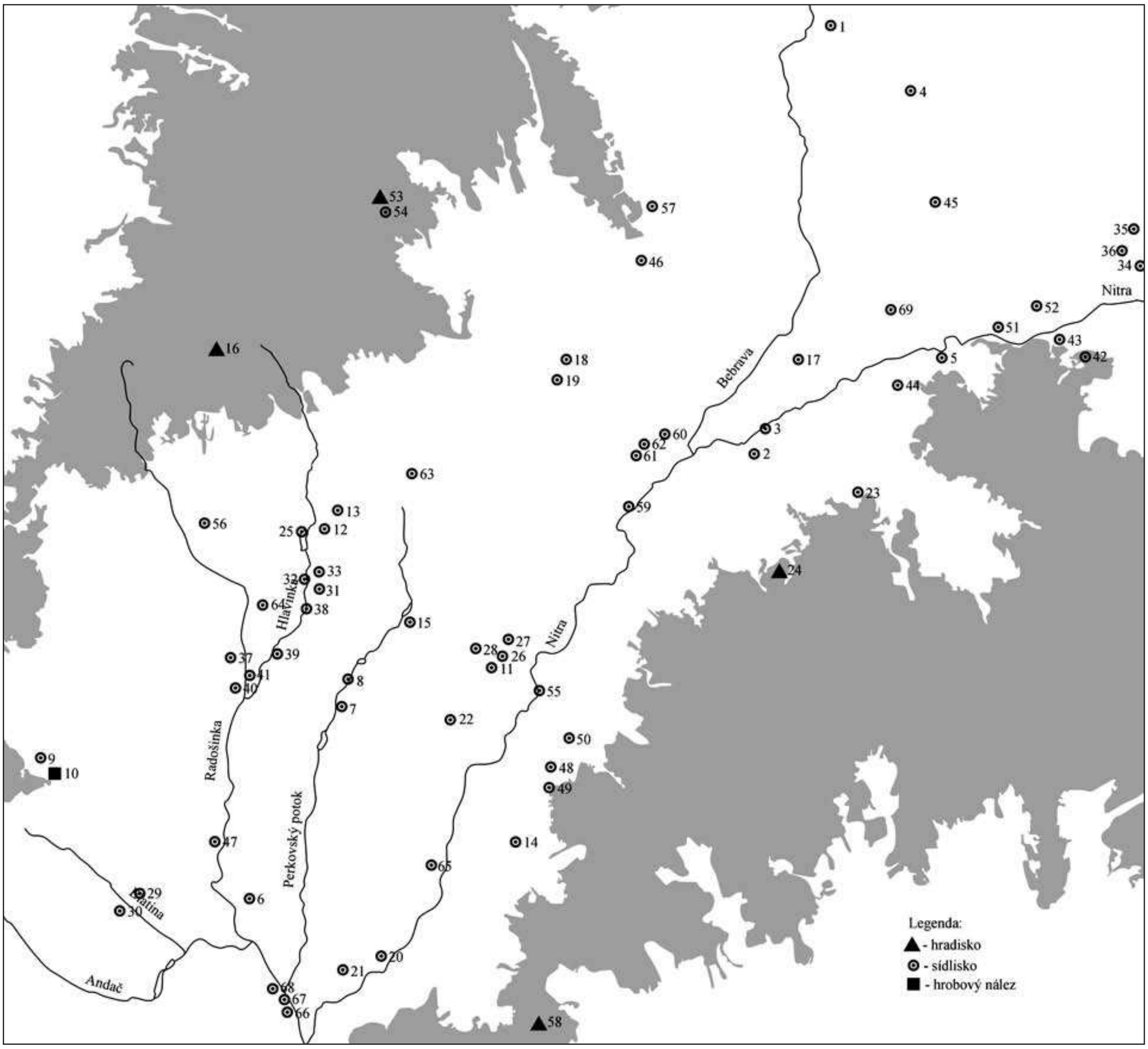
1
4
53
54
57
45
35
36
34
46
Nitra
69
52
51
43
42
16
18
19
17
5
44
Bebrava
60
62
61
3
2
63
59
23
13
56
25
12
33
32
31
64
Hlavinka
38
24
15
27
28
26
Nitra
37
39
11
41
40
8
55
7
22
Radošinka
50
9
10
48
49
Perkovský potok
47
14
65
29
30
Blatina
6
20
21
Andač
68
67
66
58
Legenda:
▲ - hradisko
⊙ - sídlisko
■ - hrobový nález

Mapa 2. Osídlenie severnej časti Nitrianskej pahorkatiny a priľahlých svahov Považského Inovca a Tribeča v mladšej dobe železnej (laténskej).

V rámci výskumu na severnom okraji obce Výčapy-Opatovce (hliník pri židovskom cintoríne) sa odkrylo sídlisko zo záveru stupňa LTC1 a stupňa LTC2 (*Březinová 2006a*, 309, 313).

Chronologické stupne

Len trinásť polôh bolo na základe nálezov presnejšie datovaných. Prevažne ide o datovanie do strednej až mladšej doby laténskej (LTC). Dosiaľ jediným nálezom zo včasnej doby laténskej je včasnolaténska spona, pochádzajúca zo zberu na hradisku Marhát (*Jakubčinová, v tlači*). Doklady osídlenia sledovanej oblasti v staršej dobe laténskej v súčasnosti nie sú známe, osídlenie sa v tom období koncentrovalo do oblasti ohybu Dunaja a do povodia dolných tokov Ipľa, Hrona a Nitry (*Bujna 1994*, 9).

Do strednej doby laténskej bola fragmentmi reťazového opaska a zoomorfného závesného háčika datovaná poloha Mníchova roľa v katastri obce Podhradie. Do strednej až mladej doby laténskej bol zaradený zberový materiál z Bánoviec nad Bebravou, poloha Za učilišťom Tatra, a nálezy zo štyroch sídliskových výskumov v Hajnej Novej Vsi, Jelšovciach, Krnči a v Partizánskom. Do stupňa LTC bola datovaná aj pec s roštom, preskúmaná v Horných Obdokovciach. Nálezy z Marhátu svedčia o jeho osídlení i v uvedenom období.

V strednej dobe laténskej sídliská sledujú poľnohospodársky vhodné pôdy. Väčšinou sú zakladané na sprašových návršiach blízko vodných tokov. V mladšej dobe laténskej sa pre ekonomické a ideologické premeny začala meniť sídlisková štruktúra keltského obyvateľstva. Vznikajú veľké opevnené sídliská správneho a výrobno-obchodného charakteru. Zároveň sú na strategicky významných miestach zakladané nové opevnené výšinné sídliská, ako napríklad Krnča (*Bujna 1994*, 11).

Zberový materiál z Bošian (z polohy Lúžok a železný most) je rámcovo datovaný do stupňov LTC až LTD.

Do stupňa LTD sú datované dve sídliská a jedno hradisko. Ide o neskorolaténske sídlisko v Malých Kršteňanoch, poloha Pod hradiskom, ktoré predstavuje zásah púchovskej a dáckej kultúry (*Ruttkay 1966*, 19) a o bližšie nelokalizované sídlisko v Partizánskom (*Wiedermann 1985*, 31). Fragmenty púchovskej keramiky pochádzajú zo zberu na polohe Hradište v katastri obce Malé Uherce (NS - Šiška 1957). Osady so zmiešaným keltsko-dáckym charakterom sa objavujú v Ponitrí, Pohroní a Poiplí (*Bujna 1994*, 12). Neskorolaténske osídlenie dokladá nález depotu mincí na Úhrade, kataster obce Podhradie.

ZÁVER

Cieľom tohto príspevku bolo zhromaždiť lokality doby železnej z priestoru východných svahov pohoria Považský Inovec, severnej časti Nitrianskej pahorkatiny a západných svahov pohoria Tribeč. Celý skúmaný priestor bol v minulosti mapovaný prostredníctvom povrchových zberov a prieskumov, ktoré poskytli nepriame doklady o relatívne hustom osídlení v sledovaných obdobiach. Podarilo sa získať informácie o 137 polohách datovaných do doby železnej.

Staršiu dobu železnú tvorí databáza 68 polôh, mladšiu dobu železnú 69 polôh. Popri prevahe povrchových zberov a prieskumov sa v sledovanom priestore uskutočnilo 27 záchranných či zisťovacích výskumov.

Pohrebiská

Hrobové celky sú známe z piatich polôh - štyri sú halštatské a jeden laténsky. Významné sú dva hroby vekerzugskej kultúry. V Dolnom Trhovišti sa našiel žiarový hrob (*Ožďáni 2006*, 20) a v Merašiciach kostrový, zrejme ženský hrob (*Bialeková 1985*, 53). V Chrabranoch bol náhodne objavený porušený žiarový hrob (*Kudláček 1952*, 530). Podľa nálezcov sa v Preseľanoch našli skrčené kostry, zisťovacia sonda však odkryla len črepový materiál (*Wiedermann 1985*, 51). Zatiaľ jediným hrobovým nálezom z doby laténskej je náhodný nález dvoch kostier, pri ktorých sa nachádzali dva štvorpuklicové náramky a jeden sklený náramok (*Novák 1987*, 77).

Hradiská

Výrazný je rozdiel medzi halštatskými a laténskymi hradiskami. Kým halštatských hradísk bolo zistených deväť, laténske poznáme len štyri. Hoci laténske hradiská vznikali na polohách osídlených už v staršej dobe železnej, zrejme plnili inú úlohu. Halštatské hradiská mali predovšetkým obrannú funkciu. Často sa na nich nachádzajú militáriá (strelky), ako napríklad na Žibrici či na Marháte. Hradisko na Úhrade zrejme plnilo aj refugiálnu funkciu (*Dušek 1975*, 46).

Naproti tomu z laténskych hradísk v rámci sledovaného priestoru nie sú dosiaľ známe militáriá. Tieto hradiská predstavovali pravdepodobne obchodné centrá regiónov, prípadne ich úlohou bola kontrola obchodných ciest. Diaľkový obchod dokladá nález depotu mincí na Úhrade, v ktorom sa nachádzali aj strieborné bójske a východonorické mince (*Kamhalová/Kolníková 1998*, 218).

Sídliská

Do staršej doby železnej bolo zaradených 55 sídliskových nálezov. Ako už bolo spomenuté, ide prevažne o nálezy získané povrchovými zbermi. Menšie výskumy alebo záchranné práce boli realizované na ôsmich sídliskách (Bošany, Lipovník, Ludanice, Nedanovce, Nitrianska Blatnica, dve polohy v Topoľčanoch a Žabokreky nad Nitrou). Dôležité sú doklady bližšie nešpecifikovanej výrobnej činnosti na sídlisku v Nitrianskej Blatnici (poloha Pod púsťou).

Mladšiu dobu železnú predstavuje 64 sídliskových nálezov. Archeologický výskum sa uskutočnil na dvanástich polohách (Hajná Nová Ves, Horné Obdokove, Jelšovce, Ludanice, tri polohy v katastri obce Malé Kršteňany, Nové Sady, Partizánske, dve polohy v Topoľčanoch a Výčapy-Opatovce). Väčšinu preskúmaných sídlisk možno rámcovo datovať do strednej až mladšej doby laténskej, na sídlisku v Malých Kršteňanoch, poloha Pod hradiskom, je doložený dácky zásah (*Ruttkay 1966*, 19).

Sídliská sa v oboch obdobiach koncentrujú predovšetkým na úrodné pôdy blízko vodných tokov. V dobe halštatskej bolo najhustejšie osídlenie v priestore medzi Topoľčanmi, Nedanovcami a Veľkým Klížom. Zdá sa, že v danom období boli pravostranné prítoky rieky Nitry osídlené slabšie, než je tomu v nasledujúcom období. Sídliská boli zrejme úzko viazané na hradiská, ktoré im mali v pohnutých časoch poskytovať ochranu.

Laténske sídliská boli koncentrované skôr v oblasti pravostranných prítokov rieky Nitry (Hlavinka). Takmer neosídlený ostal priestor medzi Topoľčanmi a Veľkým Klížom. V dobe laténskej sa úzke prepojenie medzi sídliskami a hradiskami stráca.

V oboch obdobiach sa pri zmapovaní známych lokalít objavili takmer neosídlené priestory. Vzhľadom na spôsob získania poznatkov o osídlení (povrchové zbery a prieskumy) je pravdepodobné, že intenzívnejšie skúmanie regiónu by prinieslo nové a podrobnejšie údaje o jeho osídlení nielen v dobe železnej.

SÚPIS LOKALÍT

(číslovanie zodpovedá číslam na mapových prílohách)

Lokality zo staršej doby železnej

1. Bošany, Za humnami (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 39).
2. Bošany, Zadné zhony (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 42).
3. Bošany, Lúžok (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 42, 43).
4. Bošany, kaštieľ (okr. Partizánske), O. Krupica - zisťovací výskum, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 62).
5. Brezolupy, nelokalizované (okr. Bánovce nad Bebravou), J. Ďurmek - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 75).
6. Brodzany, Kamenec (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 67).
7. Dolné Trhovište, Klince (okr. Hlohovec), náhodný hrobový nález, vekerzugská kultúra (*Ožďáni 2006*, 20 n.).
8. Hajná Nová Ves, chmeľnica (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 66).
9. Hubina, Marhát (okr. Piešťany), zber, staršia doba železná (*Jakubčinová, v tlači*).
10. Chrabrany, kravín JRD (okr. Topoľčany), J. Porubský - zber, staršia doba železná (NS - Porubský 1958).
11. Chrabrany, asi 1 km severne od obce (okr. Topoľčany), J. Kudláček - náhodný hrobový nález, staršia doba železná (*Kudláček 1952*, 530).
12. Chynorany, Široké (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 46).
13. Kamanová, spraš. vlna medzi cintorínom a riekou Nitra (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (NS - Krupica 1972b).
14. Klátova Nová Ves, Zadná kostolná (okr. Topoľčany), náhodný nález (*Wiedermann 1985*, 50).
15. Klátova Nová Ves, časť Janova Ves, Šiance (okr. Topoľčany), hradisko, O. Krupica (1976), G. Bahelková a J. Gergel (1978) - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 55, 69, 71).
16. Klátova Nová Ves, časť Turčianky, Rakytová (okr. Topoľčany), O. Krupica- zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 57).
17. Klátova Nová Ves, časť Janova Ves, Dielec (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 58).
18. Klátova Nová Ves, Hrádok (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 62).
19. Klátova Nová Ves, sádocké močidlá (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 67).
20. Klátova Nová Ves, cintorín (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 69).
21. Koniarovce, Hôrka (okr. Topoľčany), L. Bánesz - zber, staršia doba železná (NS - Bánesz 1958b).

22. Kovarce, Veľký Tribeč (okr. Topoľčany), J. Katkinová, S. Katkin - prieskum, staršia doba železná (*Katkinová/Katkin 2002*, 83, 84).
23. Krnča, Tábor (okr. Topoľčany), B. Benadik - zisťovací výskum, staršia doba železná (*Benadik 1967*, 612-618).
24. Krtovce, na roliach (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (NS - Krupica 1972a).
25. Lipovník, pri potoku (okr. Topoľčany), J. Vondryska - záchranné práce, staršia doba železná (NS - Vondryska 1956).
26. Ludanice, Lúšteky (okr. Topoľčany), J. Porubský - výskum, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 47).
27. Ludanice, škola (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, trácka kultúra (*Wiedermann 1985*, 31).
28. Lužany, Panské lány nad lúkami (okr. Topoľčany), A. Rizman - zber, staršia doba železná (NS - Pivovarová 1964).
29. Malé Ripňany, medzi obcou a Biskupovou (okr. Topoľčany), K. Pieta - zber, staršia doba železná (NS - Kolník 1958).
30. Malé Uherce, pod tehelňou (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 46).
31. Malé Uherce, pri kostole (okr. Partizánske), O. Krupica, zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 62).
32. Malé Uherce, Hradište pod Šípkom (okr. Partizánske), zber, staršia doba železná (NS - Porubský 1957).
33. Merašice, intravilán (okr. Hlohovec), hrob - náhodný nález, vekerzugská kultúra (*Bialeková 1985*, 53, 54).
34. Nedanovce, časť Krásno, Briežky (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 42).
35. Nedanovce, časť Krásno, Luhy (okr. Partizánske), O. Krupica - záchranný výskum, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 48).
36. Nedanovce, časť Krásno, ihrisko v Luhoch (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 57).
37. Nedanovce, časť Krásno, intravilán (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 58).
38. Nedanovce, časť Krásno, Kamenec (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 59).
39. Nedanovce, časť Krásno, Barónkina záhrada (okr. Partizánske), zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 60).
40. Nitrianska Blatnica, Pod púsťou (okr. Topoľčany), A. Ruttkay - výskum, staršia doba železná (*Ruttkay 1978*, 213).
41. Oponice, extravilán (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 53).
42. Oponice, extravilán (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 64).
43. Oponice, Za depom (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 79).
44. Partizánske, pod tehelňou (okr. Partizánske), O. Krupica - prieskum, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 46).
45. Pastuchov, južne od prameňa v polohe Dielce (okr. Hlohovec), prieskum, vekerzugská kultúra (*Fusek/Hunka/Fačkovec 1996*, 8).
46. Podhradie, Hrad (okr. Topoľčany), zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 60).
47. Podhradie, Úhrad (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 60).
48. Prašice, Bukovina (okr. Topoľčany), ojedinelý nález železného čakana, staršia doba železná (NS - Wiedermann 1989b).
49. Preseľany, Tábor (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zisťovacia sonda, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 51).
50. Solčany, starý mlyn (okr. Topoľčany), T. Kolník - prieskum, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 38).
51. Štitáre, Žibrica (okr. Nitra), S. Stegmann-Rajtár - zisťovací výskum, staršia doba železná (*Stegmann-Rajtár 2002*, 45-52).
52. Topoľčany, Krušovská cesta (okr. Topoľčany), V. Budinský-Krička - výskum sídliska, staršia doba železná (*Romsauer 1997*, 137).
53. Topoľčany, Škvorákova tehelňa (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 33, 49).
54. Topoľčany, východný okraj mestského jadra (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - výskum sídliska, staršia doba železná (*Wiedermann 1995*, 137).
55. Topoľčany, Hrad (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 15).
56. Topoľčany, pivovar (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 32).

57. Topoľčany, Škvorákova tehelňa (okr. Topoľčany), J. Porubský - záchranné práce, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 37).
58. Topoľčany, časť Práznovce (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 57).
59. Tvrdomestice, Dolné vinohrádky (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 75).
60. Veľké Dvorany, Nový vinohrad (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 14).
61. Veľké Hoste, Chrastice (okr. Bánovce nad Bebravou), E. Opluštil - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 64).
62. Veľké Chlievany, Tábor (okr. Bánovce nad Bebravou), A. Ruttkay/ Rejholec - prieskum, staršia doba železná (*Ruttkay/Rejholec 1982b*, 258; *Nešporová 2002*, 43).
63. Veľký Klíž, Podluštek (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 63).
64. Veľký Klíž, Krtince (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 68).
65. Vozokany, Podstocký mlyn (okr. Topoľčany), A. Ruttkay, E. Rejholec - prieskum, staršia doba železná (NS - Ruttkay/Rejholec 1981).
66. Závada, Chríb (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, staršia doba železná (*Wiedermann 1985*, 58).
67. Závada, Bukovce (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, staršia doba železná (NS - Wiedermann 1983).
68. Žabokreky nad Nitrou, tehelňa (okr. Topoľčany), V. Vendtová - záchranný výskum, staršia doba železná, sídlisko (*Wiedermann 1985*, 49).

Lokality z mladšej doby železnej

1. Bánovce nad Bebravou, za učilišťom Tatra (okr. Bánovce nad Bebravou), J. Ďurmek - zber, mladšia doba železná LTC (*Březinová 1980*, 38).
2. Bošany, Lúžok (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná LTC-LTD (*Wiedermann 1985*, 42, 43).
3. Bošany, železný most (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná LTC-LTD (*Wiedermann 1985*, 39).
4. Brezolupy, Hlaviny (okr. Partizánske), V. Budaváry - zber, mladšia doba železná (*Březinová 2006b*, 31).
5. Brodzany, Šujanov vinohrad (okr. Partizánske), O. Krupica - záchranné práce z porušených objektov, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 48).
6. Čab, Pasienky (okr. Nitra), P. Milo - zber, mladšia doba železná (*Milo 2003*, 95).
7. Čermany, Sekera ? (okr. Topoľčany), O. Krupica - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 55).
8. Čermany, východne od cesty z Čermian do Horných Obdokoviec (okr. Topoľčany), J. Bátora - zber, mladšia doba železná (*Bátora 1983a*, 36).
9. Dolné Trhovište, Zlatárky (okr. Hlohovec), P. Novák - zber, mladšia doba železná (*Ožďáni 2006*, 21).
10. Dolné Trhovište, intravilán (okr. Hlohovec), hrob - náhodný nález, mladšia doba železná (*Novák 1987*, 77).
11. Dvorany nad Nitrou, intravilán (okr. Topoľčany), J. Porubský - zber, mladšia doba železná (NS - Budinský-Krička 1951).
12. Hajná Nová Ves, Lúky (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - výskum sídliska, mladšia doba železná LTC (*Wiedermann 1990*, 174).
13. Hajná Nová Ves, Sádok (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (NS - Wiedermann 1988).
14. Horné Lefantovce, Lápa nad stokama (okr. Nitra), A. Rizman - zber, mladšia doba železná (NS - Bánesz 1958a).
15. Horné Obdokovce, JRD-kravín (okr. Topoľčany), M. Hrmová - záchranný výskum, mladšia doba železná LTC, pec s roštom (NS - Hrmová 1959).
16. Hubina, Marhát (okr. Piešťany), zber, mladšia doba železná (*Jakubčinová, v tlači*).
17. Chynorany, Široké (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 46).
18. Jacovce, pri močiari (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, mladšia doba železná (NS - Opluštil 1973).
19. Jacovce, intravilán (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 14).
20. Jelšovce, areál JRD (okr. Nitra), J. Bátora - výskum, mladšia doba železná LTC (*Bátora 1983b*, 41; *1985*, 46, 47).

21. Jelšovce, medzi cestami, extravilán (okr. Nitra), M. Hanuliak - zber, mladšia doba železná (NS - Hanuliak 1998; *Hanuliak 1999*, 50).
22. Kamanová, Sihoť (okr. Topoľčany), A. Ruttkay, E. Rejholec - zber, mladšia doba železná (*Ruttkay/Rejholec 1982a*, 257).
23. Klátova Nová Ves, Zadná kostolná (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 67).
24. Krnča, Tábor (okr. Topoľčany), B. Benadik - zisťovací výskum, mladšia doba železná (*Benadik 1967*, 613).
25. Krtovce, hrádza (okr. Topoľčany), J. Gergel, E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 81).
26. Ludanice, časť Mýtna Nová Ves, Mŕtvice (okr. Topoľčany), J. Bátora - výskum, mladšia doba železná (*Bátora/Schultz 2004*, 29).
27. Ludanice, cintorín (okr. Topoľčany), V. Budinský-Krička - zber, latén (NS - Budinský-Krička 1951).
28. Ludanice, Lúšteky ? (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 47).
29. Lukáčovce, Farské (okr. Nitra), G. Fusek - zber, mladšia doba železná (*Fusek 1997*, 54).
30. Lukáčovce, Jutrá (okr. Nitra), G. Fusek - zber, mladšia doba železná (*Fusek 1996*, 58-60).
31. Lužany, pieskovisko JRD (okr. Topoľčany), E. Opluštil - obhliadka, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 16).
32. Lužany, Za čiernym mostom (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, mladšia doba železná (NS - Rajček 1963).
33. Lužany, Nižehradská (okr. Topoľčany), J. Bátora - zber, mladšia doba železná (*Bátora 1983a*, 36-37).
34. Malé Kršteňany, Pod hradiskom (okr. Partizánske), J. Porubský - záchranný výskum, mladšia doba železná LTD (*Porubský 1959*, 60).
35. Malé Kršteňany, kameňolom (okr. Partizánske), J. Porubský - záchranný výskum, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 31).
36. Malé Kršteňany, Zámčisko (okr. Partizánske), J. Porubský - záchranný výskum, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 47).
37. Malé Ripňany, Od obsolovského (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (NS - Wiedermann 1990).
38. Malé Ripňany, dolné povodie potoka Hlavinka (okr. Topoľčany), M. Kopčeková, A. Parobková, M. Kožuchová, I. Farárik - zber, mladšia doba železná (*Kopčeková et al. 2007*, 108-111).
39. Malé Ripňany, povodie potoka Hlavinka (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1991*, 108).
40. Malé Ripňany, Vráta (okr. Topoľčany), G. Březinová - zber, mladšia doba železná (*Březinová 1990*, 41).
41. Malé Ripňany, dom č. 66/Bahelkova roľa (okr. Topoľčany), G. Bahelková - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 71).
42. Malé Uherce, Hradisko (okr. Partizánske), O. Krupica, S. Šiška - zber, mladšia doba železná (NS - Sedlák 1970; NS - Šiška 1957).
43. Malé Uherce, pod tehelňou (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 46).
44. Nedanovce, časť Krásno, Luhy (okr. Partizánske), O. Krupica - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 48).
45. Nedašovce, Pasienky-baňa (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 65).
46. Norovce, Horné lúky (okr. Topoľčany), M. Vlnka - zber, mladšia doba železná (NS - Ruttkay 1966).
47. Nové Sady, Dolné Lúky (okr. Nitra), V. Mitáš - záchranný výskum sídliska, mladšia doba železná (*Mitáš 2002*, 133 n.).
48. Oponice, Od hradskej (okr. Topoľčany), P. Bisták a R. Daňo - zber, mladšia doba železná (NS - Bisták/Daňo 2005).
49. Oponice, pod hradom (okr. Topoľčany), J. Gergel a J. Kamacho - zber, mladšia doba železná (NS - Wiedermann 1989a).
50. Oponice, Štátne majetky (okr. Topoľčany), J. Bujna - prieskum, mladšia doba železná, kultúrne jamy (NS - Bujna 1974).
51. Partizánske, nelokalizované (okr. Partizánske), J. Porubský - záchranný výskum, mladšia doba železná LTD (*Wiedermann 1985*, 31).
52. Partizánske, Šimonovany-Diery (okr. Partizánske), L. Veliačik - obhliadka, mladšia doba železná (*Veliačik 1988*, 139).
53. Podhradie, Mníchova roľa (okr. Topoľčany), K. Pieta - zber, mladšia doba železná (*Vangľová, v tlači*).

54. Podhradie, Úhrad (okr. Topoľčany), Z. Packa - zber, mladšia doba železná (*Vangľová, v tlači*).
55. Podlužany, vodovodná ryha pri osade Zlobina (okr. Topoľčany), J. Bátora - zber, mladšia doba železná (*Bátora 1983a*, 37).
56. Radošina, trnený mlyn (okr. Topoľčany), J. Gergel a E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (NS - Wiedermann 1986).
57. Šišov, okolie kostola (okr. Bánovce nad Bebravou), mladšia doba železná(*Nešporová 2002*, 44).
58. Štitáre, Žibrica (okr. Nitra), S. Stegmann-Rajtár - výskum, mladšia doba železná (*Stegmann-Rajtár 2004*, 183, 184).
59. Topoľčany, Sihoť (okr. Topoľčany), E. Opluštil, J. Vondryska - záchranné práce na trase plynovodu, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 21).
60. Topoľčany, hrad (okr. Topoľčany), E. Opluštil - obhliadka, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 19).
61. Topoľčany, hrad (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - záchranný výskum sídliska, mladšia doba železná (*Wiedermann 1992*, 128, 129).
62. Topoľčany, Škvorákova tehelňa (okr. Topoľčany), J. Porubský - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 34, 36).
63. Veľké Dvorany, Nový vinohrad (okr. Topoľčany), E. Opluštil - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1985*, 14).
64. Veľké Ripňany, Dlhé nízke (okr. Topoľčany), E. Wiedermann - zber, mladšia doba železná (*Wiedermann 1991*, 108).
65. Výčapy-Opatovce, hliník (okr. Nitra), J. Porubský - výskum, mladšia doba železná LTC (*Točík 1959*, 841).
66. Zbehy, Dolu brehmi (okr. Nitra), P. Milo - zber, mladšia doba železná (*Milo 2003*, 95, 96).
67. Zbehy, Kapustnice (okr. Nitra), P. Milo - zber, mladšia doba železná (*Milo 2003*, 95, 96).
68. Zbehy, Celé (okr. Nitra), P. Milo - zber, mladšia doba železná (*Milo 2003*, 95, 96).
69. Žabokreky nad Nitrou, tehelňa (okr. Topoľčany), V. Vendtová - výskum, mladšia doba železná (NS - Vendtová 1963).

Citované nálezové správy (NS)
(Výskumné nálezové správy. Nepublikované. Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre.)

Bánesz 1958a - L. Bánesz: Horné Lefantovce. NS 152/58.
Bánesz 1958b - L. Bánesz: Koniarovce. NS 166/58.
Bátora 1982 - J. Bátora: Jelšovce. NS 10 080/82.
Bisták/Daňo 2005 - P. Bisták/R. Daňo: Oponice. NS 15 664/05.
Budinský-Krička 1951 - V. Budinský-Krička: Ludanice, Dvorany nad Nitrou. NS 75/51.
Bujna 1974 - J. Bujna: Oponice, Štátne majetky. NS 6906/74.
Hanuliak 1998 - M. Hanuliak: Jelšovce. NS 13 866/98.
Hrmová 1959 - M. Hrmová: Horné Obdokovce. NS 97/59.
Kolník 1958 - T. Kolník: Malé Ripňany. NS 75/58.
Krupica 1972a - O. Krupica: Prieskum povodia Hlavinky. NS 6092/72.
Krupica 1972b - O. Krupica: Kamanová. NS 6096/72.
Opluštil 1973 - E. Opluštil: Jacovce. NS 6692/73.
Pivovarová 1964 - Z. Pivovarová: Lužany. NS 1980/64.
Porubský 1957 - J. Porubský: Malé Uherce. NS 324/57.
Porubský 1958 - J. Porubský: Chrabrany. NS 247/58.
Rajček 1963 - J. Rajček: Lužany. NS 1556/63.
Ruttkay 1966 - A. Ruttkay: Norovce. NS 1334/66.
Ruttkay/Rejholec 1981 - A. Ruttkay/ E. Rejholec: Vozokany. NS 9419/81.
Sedlák 1970 - K. Sedlák: Malé Uherce, poloha Hradište. NS 5200/70.
Šiška 1957 - S. Šiška: Malé Uherce. NS 610/57.
Vendtová 1963 - V. Vendtová: Žabokreky nad Nitrou. NS 1578/63.
Vondryska 1956 - J. Vondryska: Lipovník. NS 607/56.
Wiedermann 1983 - E. Wiedermann: Závada. NS 10 367/83.
Wiedermann 1986 - E. Wiedermann: Radošina. NS 679/86.
Wiedermann 1988 - E. Wiedermann: Hajná Nová Ves. NS 12 112/88.
Wiedermann 1989a - E. Wiedermann: Oponice. NS 12 392/89.
Wiedermann 1989b - E. Wiedermann: Prašice. NS 12 393/89.
Wiedermann 1990 - E. Wiedermann: Malé Ripňany. NS 12 614/90.

LITERATÚRA

Bátora 1983a	J. Bátora: Nové archeologické lokality a nálezy z Ponitria, Požitavia a Pohronia. AVANS 1982, 1983, 36, 37.
Bátora 1983b	J. Bátora: Záchranný výskum v Jelšovciach. AVANS 1982, 1983, 40-42.
Bátora 1985	J. Bátora: Tretia sezóna záchranného výskumu v Jelšovciach. AVANS 1984, 1985, 46.
Bátora 1987	J. Bátora: Piata sezóna záchranného výskumu v Jelšovciach. AVANS 1986, 1987, 32.
Bátora/Schultz 2004	J. Bátora/M. Schultz: Výskum pohrebiska zo staršej doby bronzovej v Ludaniciach. AVANS 2003, 2004, 29.
Benadik 1967	B. Benadik: Neskorolaténske opevnené sídlisko v Krnči. Arch. Rozhledy 19, 1967, 612-618, 622.
Bialeková 1985	D. Bialeková: Kostrový hrob skupiny Vekerzug z Merašíc. AVANS 1984, 1985, 53, 54.
Březinová 1980	G. Březinová: Ojedinelé nálezy z okresu Topoľčany. AVANS 1979, 1980, 38-39.
Březinová 1990	G. Březinová: Prieskum v katastri obcí Malé a Veľké Ripňany. AVANS 1988, 1990, 41.
Březinová 2004	G. Březinová: Keltské sklo v severnej časti Karpatskej kotliny. Územie Slovenska. In: Okres lateński a rzymski w Karpatach polskich. Materiały z konferencji. Krosno 2004, 137-151.
Březinová 2006a	G. Březinová: Laténske sídlisko vo Výčapoch-Opatovciach. Pravěk (N. Ř.) 16, 2006, 309-324.
Březinová 2006b	G. Březinová: Sídliská a sídliskové nálezy z laténskej doby na juhozápadnom Slovensku. Štud. Zvesti AÚ SAV 40, 2006, 9-50.
Budinský-Krička 1952	V. Budinský-Krička: Nové nálezy v Topoľčanoch. Arch. Rozhledy 4, 1952, 33-35.
Bujna 1994	J. Bujna: Mladšia doba železná - laténska na Slovensku (prehľad stavu bádania za posledné dve desaťročia). In: Stud. Hist. Nitriensia 2. Nitra 1994, 7-40.
Dušek 1975	M. Dušek: Hradisko z doby halštatskej v Podhradí. AVANS 1974, 1975, 46, 47.
Fusek 1996	G. Fusek: Začiatok systematického prieskumu povodia Blatiny. AVANS 1994, 1996, 58-60.
Fusek 1997	G. Fusek: Prieskumy v obciach Lukáčovce a Pastuchov. AVANS 1995, 1997, 54-56.
Fusek/Hunka/Fačkovec 1996	G. Fusek/J. Hunka/E. Fačkovec: Pastuchov 1276-1996. Pastuchov 1996.
Grežďová/Kvasnicová a kol. 2006	H. Grežďová/O. Kvasnicová a kol.: Zlatníky - prírodopis-história-súčasnosť. Bratislava 2006.
Hanuliak 1999	M. Hanuliak: Zberové nálezy z Jelšoviec. AVANS 1997, 1999, 50.
Hraško/Linkeš/Šurina 1978	J. Hraško/V. Linkeš/B. Šurina: Pôdne typy. In: Atlas SSR 6, 1. Bratislava 1978.
Jakubčinová/Vangľová 2008	M. Jakubčinová/T. Vangľová: Osídlenie v dobe železnej na východnej strane pohoria Považský Inovec (poster). Konferencia „Keltové 2008“. 13.-16. mája 2008, Roztoky u Křivoklátu. Nepublikované.
Jakubčinová, v tlači	M. Jakubčinová: Ojedinelé nálezy z vrchu Marhát. V tlači.
Kamhalová/Kolníková 1998	M. Kamhalová/E. Kolníková: Keltské mince z polohy Úhrad v Podhradí. Slov. Num. 15, 1998, 217-220.
Katkinová/Katkin 2002	J. Katkinová/S. Katkin: Prieskum na hradisku Veľký Tribeč. AVANS 2001, 2002, 83, 84.
Klčo 1995	M. Klčo: Zisťovací archeologický prieskum v polohe Marhát v Moravanoch nad Váhom. Balneol. Sprav. 23, 1995, 135-145.
Kopčeková et al. 2007	M. Kopčeková/A. Parobková/M. Kožuchová/I. Farárik: Povrchový prieskum dolného povodia Hlavinky. AVANS 2005, 2007, 108-111.
Kudláček 1952	J. Kudláček: Mladohalštatský hrob z Chrabrian. Arch. Rozhledy 4, 1952, 530, 531.
Kudláček 1958	J. Kudláček: Záchranný výskum v Jelšovciach (okr. Nitra) r. 1952. Slov. Arch. 6, 1958, 50-65.
Lacika 2003	J. Lacika: Nitra a okolie. Bratislava 2003.
Milo 2003	P. Milo: Prieskum povodia Radošiny. AVANS 2002, 2003, 95, 96.
Mitáš 2002	V. Mitáš: Nálezy zo záchranného výskumu v Nových Sadoch. AVANS 2001, 2002, 133, 134.
Nešporová 2002	T. Nešporová: Bánovce v dávnej minulosti. In: Bánovce nad Bebravou 1232-2002. Martin 2002, 36-51.
Novák 1987	P. Novák: Laténsky nález z obce Dolné Trhovište. AVANS 1986, 1987, 77.
Ožďáni 2006	O. Ožďáni: Dejiny obce Dolné Trhovište vo svetle archeologických nálezov. In: Kolektív autorov: Obec Dolné Trhovište, 1156-2006. Nitra 2006, 12-25.
Porubský 1959	J. Porubský: Lužické popolnicové pole a laténske sídlisko v Malých Kršteňanoch. Štud. Zvesti AÚ SAV 3, 1959, 55-70.
Romsauer 1997	P. Romsauer: Kovolejári a kováči doby železnej. In: E. Wiedermann (Ed.): Topoľčany vo vrstvách vekov. Dejiny mesta do polovice 20. storočia. Bratislava 1997, 69, 70.
Ruttkay 1966	A. Ruttkay: Osídlenie hornej Nitry na zlome letopočtu. Horná Nitra 3, 1966, 7-22.
Ruttkay 1978	A. Ruttkay: Výsledky ďalšej etapy výskumu v Nitrianskej Blatnici. AVANS 1977, 1978, 211-215.

Ruttkay 2007	A. Ruttkay: Významné archeologické lokality z včasného stredoveku v oblasti Považského Inovca. In: K. Pieta/A. Ruttkay/M. Ruttkay (Ed.): Bojná. Hospodárske a politické centrum Nitrianskeho kniežatstva. Nitra 2007, 191-201.
Ruttkay/Rejholec 1982a	A. Ruttkay/E. Rejholec: Prieskum v Kamanovej. AVANS 1981, 1982, 257.
Ruttkay/Rejholec 1982b	A. Ruttkay/E. Rejholec: Výsledky prieskumu v povodí Bebravy a v Ponitrí. AVANS 1981, 1982, 258, 259.
Stegmann-Rajtár 2002	S. Stegmann-Rajtár: Bronzové hroty šípov z doby halštatskej z hradiska Žibrica. Štud. Zvesti AÚ SAV 35, 2002, 45-52.
Stegmann-Rajtár 2004	S. Stegmann-Rajtár: Pokračovanie sondážneho výskumu na Žibrici. AVANS 2003, 2004, 183, 184.
Točík 1959	A. Točík: K otázke osídlenia juhozápadného Slovenska na zlome letopočtu. Arch. Rozhledy 11, 1959, 841-874.
Vangľová, v tlači	T. Vangľová: Laténske nálezy z Podhradia. V tlači.
Veliačik 1988	L. Veliačik: Polykultúrne sídlisko v Partizánskom. AVANS 1987, 1988, 139.
Wiedermann 1985	E. Wiedermann: Archeologické pamiatky Topoľčianskeho múzea. Mat. Arch. Slovaca 7. Nitra 1985.
Wiedermann 1990	E. Wiedermann: Výskum pravekých sídlisk v Hajnej Novej Vsi. AVANS 1988, 1990, 174.
Wiedermann 1991	E. Wiedermann: Prieskum osídlenia povodia Hlavinky. AVANS 1989, 1991, 108.
Wiedermann 1992	E. Wiedermann: Záchranný výskum v Topoľčanoch. AVANS 1991, 1992, 128-129.
Wiedermann 1995	E. Wiedermann: Záchranno-zisťovací výskum historickej architektúry v Topoľčanoch. AVANS 1993, 1995, 137.
Wiedermann 2001	E. Wiedermann: Paleoekológia Ponitria v archeologických prameňoch. Stud. Hist. Nitriensia 9, 2001, 11-56.

Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der Eisenzeit

Terézia Vangľová

ZUSAMMENFASSUNG

Im Beitrag widmen wir uns der Problematik der Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der Eisenzeit. Erfasst wurden 137 Lagen (68 aus der Hallstattzeit, 69 aus der Latènezeit). Die Mehrheit der Funde wurde bei den Begehungen und Oberflächenbesichtigungen gewonnen, Grabungen kleineren Ausmaßes wurden in 27 Lagen durchgeführt.

In die ältere Eisenzeit werden vier Lagen mit Grabfunden datiert. Alle Gräber wurden zufällig gefunden. Ganz bedeutend ist der Fund von Gräbern der Vekerzug-Kultur in Dolné Trhovište und Merašice. Ein junghallstattzeitliches Grab wurde im Kataster der Gemeinde Chrabrany freigelegt. Problematisch ist der Fund aus Preseľany. Auf Grund der Meldung über Skelette wurde ein Feststellungsschnitt angelegt, aus dem nur Scherbenmaterial gewonnen wurde. Heutzutage sind neun hallstattzeitliche Burgwälle bekannt. Feststellungsschnitte wurden auf vier Burgwällen angelegt (Marhát, Úhrad v Podhradí, Tábor v Krnči, Žibrica). Mit Ausnahme des angenommenen Burgwalls in der Lage Tábor in Veľké Chlievany wurde in allen Lagen eine Befestigung erfasst. Vor allem bei der Oberflächenbesichtigung und Begehung wurden 55 Siedlungsflächen aus der älteren Eisenzeit festgestellt. Die Grabungen wurden in acht Lagen durchgeführt. Bedeutend ist die Besiedlung der Lage Pod púsťou (Kataster der Gemeinde Nitrianska Blatnica), wo eine bis jetzt nicht näher definierbare Produktionstätigkeit belegt wurde. Der Blick auf die Karte (Karte 1) zeigt, dass sich die Besiedlung in der Nähe des Flusses Nitra konzentriert hat. Der unbesiedelte Raum am rechten Ufer des Flusses Nitra muss wahrscheinlich dem gegenwärtigen Erkenntnisstand zugeschrieben werden, da am Fuße und auf den Hängen des Gebirges Považský Inovec mehrere Lagen bekannt sind. Intensiv war der Raum zwischen den Gemeinden Topoľčany, Nedanovce und Veľký Klíž besiedelt, diese Siedlungen sind wahrscheinlich mit dem nahen Burgwall Šiance (Kataster der Gemeinde Klátova Nová Ves) eng verknüpft. Die Mehrheit der Siedlungen scheint mit den Burgwällen zusammenzuhängen.

Aus der untersuchten Region ist heutzutage ein einziger Grabverband aus der jüngeren Eisenzeit bekannt. Im Gemeindegebiet von Dolné Trhovište wurden ganz zufällig zwei Skelette entdeckt. Das untere Skelett hatte zwei vierbuckelige Armringe und einen Glasarmring. Die latènezeitlichen Funde wurden auf vier Burgwällen erfasst. Der Berg Marhát wurde wahrscheinlich sehr früh besiedelt, aus diesem Berg wurde bei der Begehung eine frühlatènezeitliche Fibel gefunden. Auf dem Burgwall Tábor in Krnča wurden zwei Objekte untersucht, die latènezeitliche Siedlungsschicht war durch die mittelalterliche Besiedlung gestört. Die Geschäftskontakte lassen sich auch durch den Depotfund von silbernen und goldenen Münzen aus der Lage Úhrad belegen, in dem sich auch Bojer Münzen und ostnorische Münzen befanden. Die Ausnutzung des Burgwalls auf dem Berg Žibrica setzte auch in der jüngeren Eisenzeit fort, was sich durch Fund einer

Glasperle belegen lässt. Obwohl latènezeitliche Burgwälle in den Lagen entstehen, die schon in der älteren Eisenzeit besiedelt waren, erfüllen sie wahrscheinlich eine andere Aufgabe. Hallstattzeitliche Burgwälle erfüllen vor allem die Schutzfunktion, es sind dort oft Militaria zu finden (Pfeilspitzen) - z. B. auf dem Berg Žibrica oder Marhát. Auf den Burgwällen aus der jüngeren Eisenzeit wurden bis jetzt keine Militaria gefunden, aber der Depotfund von Münzen belegt eher ihre Aufgabe in den Geschäftskontakten. Es wurden 65 Lagen mit Siedlungsfunden erfasst (Karte 2), die Grabungen wurden in elf Lagen durchgeführt (z. B. Hajná Nová Ves, Ludanice, Výčapy-Opatovce). Auch in diesem Zeitabschnitt konzentriert sich die Besiedlung in der Nähe des Flusses Nitra, aber im Unterschied zum vorherigen Zeitabschnitt erfasst die Besiedlung auch das rechte Ufer (besonders das Wassereinzugsgebiet des Flusses Radošinka und des Baches Perkovský potok). Fast unbesiedelt blieb der Raum zwischen den Gemeinden Topoľčany, Nedanovce und Veľký Klíž.

In beiden Zeitabschnitten wurden bei der Kartierung von bekannten Lokalitäten fast unbesiedelte Gebiete erfasst. Angesichts der Gewinnung von Erkenntnissen über die Besiedlung (Lesefunde und Begehungen) ist wahrscheinlich, dass eine intensive Erforschung der Region neue und detaillierte Angaben über ihre Besiedlung nicht nur in der Eisenzeit bringen würde.

Karte 1. Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der älteren Eisenzeit (Hallstattzeit).
Karte 2. Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der jüngeren Eisenzeit (Latènezeit).

Mgr. Terézia Vangľová
Archeologický ústav SAV
Akademická 2
SK-949 21 Nitra
t.vanglova@gmail.com

SKRATKY

Skratky časopisov, periodík a edícií sú uvádzané podľa pravidiel skracovania v slovenskom jazyku a v zmysle Pokynov na úpravu rukopisov (Archeologický ústav SAV. Nitra 1999), resp. podľa Abkürzungsverzeichnis für Zeitschriften. Ausgabe 1993 (Ber. RGK 73, 1992, 477-540).

Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae = Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest
Acta Arch. Carpathica = Acta Archaeologica Carpathica. Kraków
Altschlesien = Altschlesien. Mitteilungen des Schlesischen Altertumsvereins. Breslau
Alt-Thüringen = Alt-Thüringen. Jahresschrift des Museums für Ur- und Frühgeschichte Thüringens. Thüringen
Anodos = Anodos. Studies of Ancient World. Trnava
Arch. Austriaca = Archaeologia Austriaca. Beiträge zur Paläoanthropologie, Ur- und Frühgeschichte Österreichs. Wien
Arch. Ért. = Archaeologiai Értesitõ. A Magyar Régészeti és Mûvészettörténeti Társulat Tudományos Folyóirata. Budapest
Arch. Polski = Archeologia Polski. Warszawa - Wrocław
Arch. Regionalis Fontes = Archaeological Regionalis Fontes. Olomouc
Arch. Rozhledy = Archeologické rozhledy. Praha
Arch. Výzkumy Jižné Čechy = Archeologické výzkumy v jižních Čechách. České Budějovice
Archeolohija (Kyjiv) = Archeolohija. Kyjiv
AVANS = AVANS. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku. Nitra
Balneol. Sprav. = Balneologický spravodajca. Balneological bulletine. Balneohistorica Slovaca. Piešťany
BAR. Internat. Ser. Oxford = British Archaeological Reports. International Series. Oxford
Bratislava. Čas. USŠ = Bratislava. Časopis Učené společnosti Šafaříkovy. Bratislava
Commun. Arch. Hungariae = Communicationes Archaeologicae Hungariae. Budapest
Čas. Moravského Muz. Brno = Časopis Moravského muzea v Brně. Brno
Čas. MSS = Časopis Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin
Čas. Národ. Muz. Praha = Časopis Národního muzea. Praha
Hist. Carpatica = Historica Carpatica. Zborník Východoslovenského múzea v Košiciach. Košice
Hist. Slovaca = Historica Slovaca. Sborník Historického ústavu Slovenskej akadémie vied a umení. Bratislava
Horná Nitra = Horná Nitra. Vlastivedný zborník. Martin
Jahresschr. Mitteldt. Vorgesch. = Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte. Halle/Saale - Berlin
Mannus-Bibl. Leipzig = Mannus-Bibliothek. Leipzig
Mat. Arch. Slovaca = Materialia Archaeologica Slovaca Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovacae. Nitra
Medea = Studia Mediaevalia et antiqua. Študentský odborný časopis o starovekých a stredovekých dejinách
Miskolci Herman Ottó Múz. Közl. = A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei. Miskolc
Mitt. Anthr. Ges. Wien = Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien. Wien
Mitt. Arch. Inst. Ungar. Akad. = Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Budapest
Musaica = Zborník Filozofickej a Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského. Musaica. Bratislava
Múzeum (Bratislava) = Múzeum. Metodický, študijný a informačný časopis pre pracovníkov múzeí a galérií. Bratislava
Nové Obzory = Nové obzory. Spoločenskovedný zborník východného Slovenska. Košice
Pam. Arch. = Památky archeologické. Praha
PBF = Prähistorische Bronzefunde. München - Stuttgart
Pravěk (N. Ř.) = Pravěk. Nová Řada. Sborník příspěvků moravských a slezských archeologů. Brno
Przegląd Arch. = Przegląd Archeologiczny. Poznań - Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk
Přehled Výzkumů = Přehled výzkumů Archeologického ústavu AV ČR v Brně. Brno
Rocznik Muz. Częstochowa = Rocznik Muzeum w Częstochowie. Częstochowa
Rocznik Muz. Górnośląskiego w Bytomiu = Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Bytom
Sbor. MSS = Sborník Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin
Sbor. Prací Fil. Fak. Brno = Sborník prací Filosofické fakulty Brněnské university. Brno
Śląskie Prace Prahist. = Śląskie Prace Prahiostoryczne. Katowice
Slov. Arch. = Slovenská archeológia. Časopis Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Nitra
Slov. Num. = Slovenská numizmatika. Nitra
Somogyi Múz. Közl. = Somogyi Múzeumok Közleményei. Kaposvár
Stud. Geographica = Studia Geographica. Praha
Stud. Hist. Nitriensia = Studia Historica Nitriensia. Nitra

Światowit = Światowit. Rocznik Katedry Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa
Štud. Zvesti AÚ SAV = Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej Akadémie vied. Nitra
Ve Službách Arch. = Ve službách archeologie. Brno
Vlast. Sbor. Žilin. Kraja = Vlastivedný sborník Žilinského kraja. Martin
Vlast. Zbor. Považia = Vlastivedný zborník Považia. Martin
Wiadomości Arch. = Wiadomości Archeologiczne. Organ Muzealnictwa i Konserwatorstwa Archeologicznego. Warszawa
Wiener Prähist. Zeitschr. = Wiener Prähistorische Zeitschrift. Wien
Zalai Múz. = Zalai Múzeum. Zalaegerszeg
Zbor. SNM. Arch. = Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia. Bratislava
Zbor. SNM. Hist. = Zborník Slovenského národného múzea. História. Bratislava
Zprávy Čsl. Spol. Arch. = Zprávy Československé společnosti archeologické při ČSAV. Praha

EDÍCIE VYDÁVANÉ ARCHEOLOGICKÝM ÚSTAVOM SAV V NITRE

Archaeologica Slovaca Monographiae

FONTES

I.	Benadík, B. - Vlček, E. - Ambros, C.: Keltské pohrebiská na juhozápadnom Slovensku. Bratislava 1957.	------
II.	Budinský-Krička, V.: Slovanské mohyly v Skalici. Bratislava 1959.	------
III.	Chropovský, B. - Dušek, M. - Polla, B.: Pohrebiská zo staršej doby bronzovej na Slovensku. Bratislava 1960.	------
IV.	Polla, B.: Stredoveká zaniknutá osada na Spiši (Zalužany). Bratislava 1962.	------
V.	Točík, A.: Opevnená osada z doby bronzovej vo Veselom. Bratislava 1964.	€ 4.-
VI.	Dušek, M.: Thrakisches Gräberfeld der Hallsattzeit in Chotín. Bratislava 1966.	€ 5.-
VII.	Čilinská, Z.: Slawisch-awarisches Gräberfeld in Nové Zámky. Bratislava 1966.	€ 5.-
VIII.	Bánesz, L.: Barca bei Košice - paläolithische Fundstelle. Bratislava 1968.	------
IX.	Novotná, M.: Die Bronzehortfunde in der Slowakei (Spätbronzezeit). Bratislava 1970.	------
X.	Polla, B.: Kežmarok (Ergebnisse der historisch-archäologischen Forschung). Bratislava 1971.	------
XI.	Svoboda, B.: Neuerworbene römische Metallgefässe aus Stráže bei Piešťany. Bratislava 1972.	------
XII.	Vladár, J.: Pohrebiská zo staršej doby bronzovej v Branči. Bratislava 1974.	------
XIII.	Ambros, C. - Müller, H.-H.: Frühgeschichtliche Pferdeskelettfunde aus dem Gebiet der Tschechoslowakei. Bratislava 1980.	€ 3.-
XIV.	Kolník, T.: Römerzeitliche Gräberfelder in der Slowakei. Bratislava 1980.	------
XV.	Rejholcová, M.: Pohrebisko v Čakajovciach (9.-12. storočie). Nitra 1995. Analyse. ISBN 80-88709-23-7	€ 10.-
	Rejholcová, M.: Pohrebisko v Čakajovciach (9.-12. storočie). Nitra 1995. Analýza. ISBN 80-88709-13-X	€ 8.-
	Rejholcová, M.: Pohrebisko v Čakajovciach (9.-12. storočie). Nitra 1995. Katalóg. ISBN 80-88709-22-9	€ 15.-
XVI.	Kuzmová, K.: Terra sigillata im Vorfeld des nordpannonischen Limes (Südwestslowakei). Nitra 1997. ISBN 80-88709-32-6	€ 23.-
XVII.	Kaminská, Ľ.: Hôrka-Ondrej. Nitra 2000. ISBN 80-88709-47-4	€ 23.-

CATALOGI

I.	Točík, A.: Slawisch-awarisches Gräberfeld in Holiare. Bratislava 1968.	€ 6.-
II.	Točík, A.: Slawisch-awarisches Gräberfeld in Štúrovo. Bratislava 1968.	€ 4.-
III.	Točík, A.: Altmagyarische Gräberfelder in Südwestslowakei. Bratislava 1968.	€ 4.-
IV.	Dušek, M.: Bronzezeitliche Gräberfelder in der Südwestslowakei. Bratislava 1969.	€ 5.-
V.	Čilinská, Z.: Frühmittelalterliches Gräberfeld in Želovce. Bratislava 1973.	------
VI.	Veliačik, L. - Romsauer, P.: Vývoj a vzťah osídlenia lužických a stredodunajských popolnicových polí na západnom Slovensku I. Katalóg. Nitra 1994. ISBN 80-88709-15-6	€ 18.-
VII.	Bujna, J.: Malé Kosihy. Latènezeitliches Gräberfeld. Katalog. Nitra 1995. ISBN 80-88709-18-0	€ 20.-
VIII.	Březinová, G.: Nitra-Šindolka. Siedlung aus der Latènezeit. Katalog. Bratislava 2000. ISBN 80-224-0649-X	€ 25.-
IX.	Březinová, G. a kol.: Nitra-Chrenová. Archeologické výskumy na plochách stavenísk Shell a Baumax. Katalóg. Nitra 2003. ISBN 80-88709-62-2	€ 20.-
X.	Kolník, T. - Varsik, V. - Vladár, J.: Branč Germánska osada z 2. až 4. storočia. ISBN 978-80-88709-98-5	€ 45.-

STUDIA

I.	Pieta, K.: Die Púchov-Kultur. Nitra 1982.	------
II.	Veliečik, L.: Die Lausitzer Kultur in der Slowakei. Nitra 1983.	------
III.	Fusek, G.: Slovensko vo včasnoslovanskom období. Nitra 1994. ISBN 80-88709-17-2	------
IV.	Pavúk, J.: Štúrovo. Ein Siedlungsplatz der Kultur mit Linearkeramik und der Želiezovce-Gruppe. Nitra 1994. ISBN 80-88709-19-9	€ 18.-
V.	Pavúk, J. - Bátora, J.: Siedlung und Gräberfeld der Ludanice-Gruppe in Jelšovce. Nitra 1995. ISBN 80-88709-24-5	------
VI.	Šalkovský, P.: Häuser in der frühmittelalterlichen slawischen Welt. Nitra 2001. ISBN 80-88709-52-0	€ 17.-
VII.	Ruttkay, A. - Ruttkay, M. - Šalkovský, P. (Ed.): Slovensko vo včasnom stredoveku. Nitra 2002. ISBN 80-88709-60-1	€ 20.-
VIII.	Hanuliak, M.: Veľkomoravské pohrebiská. Pochovávanie v 9.-10. storočí na území Slovenska. Nitra 2004. ISBN 80-88709-72-5	€ 32.-
IX.	Pieta, K. - Ruttkay, A. - Ruttkay, M. (Ed.): Bojná. Hospodárske a politické centrum Nitrianskeho kniežatstva. Nitra 2006. ISBN 978-80-88709-91	€ 40.-
X.	Soják, M.: Osídlenie spišských jaskýň od praveku po novovek. ISBN 978-80-89315-01-7	€ 28.-
XI.	Pieta, K.: Keltské osídlenie Slovenska. Mladšia doba laténska. Nitra 2008. ISBN 978-80-89315-05-5; ISBN 978-80-224-1027-4	€ 36.-

COMMUNICATIONES

I.	Bátora, J. - Peška, J. (Hrsg.): Aktuelle Probleme der Erforschung der Frühbronzezeit in Böhmen und Mähren und in der Slowakei. Nitra 1999. ISBN 80-88709-40-7	€ 28.-
II.	Kuzma, I. (Ed.): Otázky neolitu a eneolitu našich krajín - 1998. Nitra 1999. ISBN 80-88709-41-5	€ 25.-
III.	Friesinger, H. - Pieta, K. - Rajtár, J. (Hrsg.): Metallgewinung und- Verarbeitung in der Antike. Nitra 2000. ISBN 80-88709-48-2	€ 28.-
IV.	Cheben, I. - Kuzma, I. (Ed.): Otázky neolitu a eneolitu našich krajín - 2001. Nitra 2002. ISBN 80-88709-57-1	€ 45.-
V.	Kuzmová, K. - Pieta, K. - Rajtár, J. (Hrsg.): Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Nitra 2002. ISBN 80-88709-61-X	€ 55.-
VI.	Bátora, J. - Furmánek, V. - Veliačik, L. (Hrsg.): Einflüsse und Kontakte alteuropäischer Kulturen. Festschrift für Jozef Vladár zum 70. Geburtstag. Nitra 2004. ISBN 80-88709-70-9	€ 35.-
VII.	Fusek, G. (Ed.): Zborník na počesť Dariny Bialekovej. Nitra 2004. ISBN 80-88709-71-7	€ 60.-
VIII.	Cheben, I. - Kuzma, I. (Ed.): Otázky neolitu a eneolitu naších krajín - 2004. Nitra 2005. ISBN 80-88709-83-0	€ 60.-

ARCHEOLOGICKÉ PAMÄTNÍKY SLOVENSKA

I.	Furmánek, V.: Radzovce - osada ľudu popolnicových polí. Bratislava 1990. ISBN 80-224-0094-7	€ 3.-
II.	Lamiová, M.: Zemlín - obec s bohatou minulosťou. Košice 1993. ISBN 80-900444-2-5	€ 7.-
III.	Čilinská, Z.: Slovania a avarský kaganát. Bratislava 1993. ISBN 80-7127-059-8	------
IV.	Šiška, S.: Dokument o spoločnosti mladšej doby kamennej. Bratislava 1995. ISBN 80-224-0198-6	------
V.	Pieta, K.: Liptovská Mara. Bratislava 1996. ISBN 80-967366-7-1	€ 13.-
VI.	Hromada, J.: Moravany nad Váhom. Bratislava 2000. ISBN 80-88709-45-8	€ 13.-
VII.	Olexa, L.: Nižná Myšľa. Osada a pohrebisko z doby bronzovej. Košice 2003. ISBN 80-88709-66-0	€ 15.-
VIII.	Kaminská, Ľ.: Hôrka-Ondrej. Osídlenie spišských travertínov v staršej dobe kamennej. Košice 2005. ISBN 80-88-709-74-1	€ 15.-

ACTA INTERDISCIPLINARIA ARCHAEOLOGICA

Aktuálne otázky výskumu slovanských populácii na území Československa v 6.-13. storočí. Nitra 1979.	------
Furmánek, V. - Stloukal, M.: Antropologický rozbor žárových hrobú piliňské a kyjatické kultury. Nitra 1982.	------
Acta Interdisciplinaria Archaeologica. Tom. III. Nitra 1984.	€ 9.-
Acta Interdisciplinaria Archaeologica. Tom. IV. Nitra 1986.	€ 9.-
Archeológia-Geofyzika-Archeometria. Nitra 1987.	€ 7.-
Súčasné poznatky z archeobotaniky na Slovensku. Nitra 1989.	€ 6.-
Palaeoethnobotany and Archaeology, International Work-Group for Paleoethnobotany. 8th Symposium Nitra - Nové Vozokany 1989. Nitra 1991.	€ 16.-
Hajnalová, E.: Obilie v archeobotanických nálezoch na Slovensku. Nitra 1993. ISBN 80-88709-02-4	€ 9.-
Vondráková, M.: Malé Kosihy II. Nitra 1994. ISBN 80-88709-14-8	€ 13.-
Hajnalová, E.: Ovocie a ovocinárstvo v archeobotanických nálezoch na Slovensku. Nitra 2001. ISBN 80-88-709-38-5	€ 13.-

MATERIALIA ARCHAEOLOGICA SLOVACA (edícia ukončená)

I.	Točík, A.: Výčapy-Opatovce a ďalšie pohrebiská zo staršej doby bronzovej na juhozápadnom Slovensku. Nitra 1980.	------
II.	Budinský-Krička, V.: Kráľovský Chlmec. Nitra 1980.	------
III.	Točík, A: Nitriansky Hrádok-Zámeček. I, II. Tabuľky. Nitra 1981.	------
IV.	Točík, A.: Malé Kosihy - osada zo staršej doby bronzovej. Nitra 1981.	------
V.	Benadik, B.: Maňa. Keltisches Gräberfeld - Fundkatalog. Nitra 1983.	€ 8.-
VI.	Dušek, M. - Dušeková, S.: Smolenice-Molpír I. Befestigter Fürstensitz der Hallstattzeit. Nitra 1985.	------
VII.	Wiederman, E.: Archeologické pamiatky topoľčianskeho okresu. Nitra 1985.	------
VIII.	Budinský-Krička, V. - Veliačik, L.: Krásna Ves. Gräberfeld der Lausitzer Kultur. Nitra 1986.	------
IX.	Kuzmová, K. - Roth, P.: Terra sigillata v Barbariku. Nitra 1988.	------
X.	Hanuliak, M. - Kuzma, I. - Šalkovský, P.: Mužla-Čenkov I. Osídlenie z 9.-12. storočia. Nitra 1993. ISBN 80-88709-07-5	€ 20.-
XI.	Šalkovský, P.: Hradisko v Detve. Nitra 1994. ISBN 80-88709-10-5	€ 10.-
XII.	Hanuliak, M.: Malé Kosihy I. Nitra 1994. ISBN 80-88709-12-1	€ 13.-
XIII.	Dušek, M. - Dušeková, S.: Smolenice - Molpír II. Nitra 1995. ISBN 80-88709-20-2	€ 15.-

ZOZNAM PUBLIKÁCIÍ ZARADENÝCH VO VÝMENNOM FONDE ARCHEOLOGICKÉHO ÚSTAVU SAV

Actes du XII Congrès U. I. S. P. P. 1. zv.	€ 20.-
Actes du XII Congrès U. I. S. P. P. 2. zv.	€ 20.-
Actes du XII Congrès U. I. S. P. P. 3. zv.	€ 18.-
Actes du XII Congrès U. I. S. P. P. 4. zv.	€ 15.-
Archaeologia Historica 10/1985.	€ 8.-
Archaeologia Historica 13/1988.	€ 9.-
Archaeologia Historica 22/1997.	€ 25.-
Archaeologia Historica 24/1999.	€ 28.-
Archeológia a ropa. Záchranné archeologické výskumy na trase výstavby preložky ropovodu.	€ 11.-
Archeológia - História - Geografia (Archeológia).	€ 3.-
Archeológia - História - Geografia (Geografia).	€ 3.-
Archeológia - História - Geografia (História).	€ 3.-
Archeologická topografia Bratislavy.	€ 13.-
Archeologická topografia Košíc.	€ 13.-
Archeologické nálezy v zbierkach Mestského múzea v Zlatých Moravciach. Ruttkayová, J. - Ruttkay, M.	€ 6.-
Archeologické pamiatky a súčasnosť.	€ 3.-
Archeologičeskije vesti.	€ 6.-
AVANS v roku 1975.	€ 4.-
AVANS v roku 1976.	€ 5.-
AVANS v roku 1977.	€ 5.-
AVANS v roku 1978.	€ 3.-
AVANS v roku 1979.	€ 3.-
AVANS v roku 1988.	€ 10.-
AVANS v roku 1989.	€ 10.-
AVANS v roku 1990.	€ 10.-
AVANS v roku 1991.	€ 13.-
AVANS v roku 1992.	€ 12.-
AVANS v roku 1993.	€ 13.-
AVANS v roku 1994.	€ 14.-
AVANS v roku 1995.	€ 15.-
AVANS v roku 1996.	€ 15.-
AVANS v roku 1997.	€ 18.-
AVANS v roku 1998.	€ 18.-
AVANS v roku 1999.	€ 19.-
AVANS v roku 2000.	€ 20.-
AVANS v roku 2001.	€ 32.-
AVANS v roku 2002.	€ 22.-
AVANS v roku 2003.	€ 25.-
AVANS - register za roky 1984-1993.	€ 25.-
AVANS v roku 2004.	€ 27.-
AVANS v roku 2005.	€ 27.-
Bajč-Vlkanovo. Sep. ŠZ 12/1964. Točík, A.	€ 1.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1980. Melicher, J.	€ 2.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1981. Melicher, J.	€ 2.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1986. Melicher, J.	€ 2.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1987. Melicher, J.	€ 1.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1988. Melicher, J. - Mačalová, H.	€ 2.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1989 a 1990. Mačalová, H.	€ 3.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1991 a 1992. Jasečková, M.	€ 4.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1993 a 1994. Jasečková, M.	€ 4.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1995 a 1996 Jasečková, M.	€ 4.-
Bibliografia slovenskej archeológie za rok 1997 a 1998. Jasečková, M.	€ 4.-
Colloque International l`Aurignacien et le Gravettien (perigordien) dans leur Cadre Ecologique.	€ 13.-
Complex of upper palaeolithic sites near Moravany. Vol. II.	€ 13.-
Complex of upper palaeolithic sites near Moravany. Vol. III.	€ 15.-
Der sonderbare Baron. Dvořák, P.	€ 13.-
Die Ergebnisse der arch. Ausgrab. beim Aufbau des Kraftwerksystems Gabčíkovo-Nagymaros.	€ 7.-
Die Slowakei in der jüngeren Steinzeit. Novotný, B.	€ 1.-
Európa okolo roku 1000.	€ 25.-
Europas mitte 1000.	€ 67.-
Frühmittelalterlicher Burgenbau in Mittel- und Osteuropa.	€ 65.-
Gerulata I.	€ 20.-
Graphische Auswertung osteometrischer Werte in der historischen Osteologie. Sep. ŠZ 12/1964. Rajtová, V.	€ 3.-
Hallstatt a Býčí skála. Průvodce výstavou.	€ 2.-
História skla 2001. Zborník referátov.	€ 10.-
Importants Sites Slaves en Slovaquie.	€ 3.-
IX. meždunarodnyj sjezd slavistov. Kijev 7. 9.-13. 9. 1983.	€ 1.-
Kelemantia Brigetio. (ang.).	€ 10.-
Kelemantia Brigetio. (nem.).	€ 10.-
Liptovská Mara. Ein frühgeschichtliches Zentrum der Nordslowakei. Pieta, K.	€ 13.-
Liptovská Mara. Včasnohistorické centrum severného Slovenska. Pieta, K.	€ 13.-
Najstaršie roľnícke osady na Slovensku. Novotný, B.	€ 1.-
Numizmatika v Československu.	€ 3.-
Pohrebisko v Čakajovciach (9.-12. storočie). Vyhodnotenie. Hanuliak, M.-Rejholcová, M.	€ 23.-
Pramene k dejinám osídlenia Slovenska z konca 5. až 13. stor. II. časť. Stredoslovenský kraj.	€ 10.-
Rapports du IIIe Congrès International d'Archeologie Slave 1. sept. 1975.	€ 8.-
Rapports du IIIe Congrès International d'Archeologie Slave 2. sept. 1975.	€ 3.-
Referáty o pracovných výsledkoch čs. archeologie za rok 1958, časť II.	€ 1.-
Slovacchia. Crocevia delle civilta´Europee 2005.	€ 25.-
Slovacchia. Katalóg výstavy.	€ 25.-
Slovenská archeológia 1962/1.	€ 7.-
Slovenská archeológia 1962/2.	€ 7.-
Slovenská archeológia 1968/2.	€ 7.-
Slovenská archeológia 1972/1.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1984/1.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1984/2.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1985/2.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1986/1.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1986/2.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1987/1.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1987/2.	€ 9.-
Slovenská archeológia 1988/1.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1988/2.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1989/1.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1989/2.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1990/1.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1990/2.	€ 10.-
Slovenská archeológia 1992/1.	€ 15.-

Slovenská archeológia 1992/2.	€ 15.-
Slovenská archeológia 1993/1.	€ 15.-
Slovenská archeológia 1993/2.	€ 15.-
Slovenská archeológia 1994/1.	€ 15.-
Slovenská archeológia 1994/2.	€ 15.-
Slovenská archeológia 1995/1.	€ 16.-
Slovenská archeológia 1995/2.	€ 16.-
Slovenská archeológia 1996/1.	€ 17.-
Slovenská archeológia 1996/2.	€ 17.-
Slovenská archeológia 1996/2 (nezviazaná).	€ 12.-
Slovenská archeológia 1997/1.	€ 18.-
Slovenská archeológia 1997/2.	€ 18.-
Slovenská archeológia 1998/1.	€ 20.-
Slovenská archeológia 1998/2.	€ 20.-
Slovenská archeológia 1999/1.	€ 20.-
Slovenská archeológia 1999/2.	€ 20.-
Slovenská archeológia 2000/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2000/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2001/1-2.	€ 44.-
Slovenská archeológia 2002/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2002/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2003/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2003/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2004/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2004/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2005/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2005/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2006/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2006/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2007/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2007/2.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2008/1.	€ 22.-
Slovenská archeológia 2008/2.	€ 22.-
Slovenská numizmatika VII.	€ 3.-
Slovenská numizmatika VIII.	€ 3.-
Slovenská numizmatika X.	€ 3.-
Slovenská numizmatika XI.	€ 5.-
Slovenská numizmatika XV.	€ 8.-
Slovenská numizmatika XVI.	€ 8.-
Slovenská numizmatika XVII.	€ 8.-
Slovenská numizmatika XVIII.	€ 8.-
Stredné Slovensko 2. Šoka, M.	€ 2.-
Studia Archaeologica Slovaca Mediaevalia III-IV.	€ 18.-
Studia Historica Slovaca XVI.	€ 3.-
Studia Historica Slovaca XVII.	€ 4.-
Studie muzea Kroměřížska 88.	€ 5.-
Šebastovce I. Gräberfeld aus der Zeit des awarischen Reiches. Katalog. Budinský-Krička, V. - Točík, A.	€ 13.-
Študijné zvesti 7/1961.	€ 3.-
Študijné zvesti 8/1962.	€ 3.-
Študijné zvesti 10/1962.	€ 3.-
Študijné zvesti 12/1964.	€ 3.-
Študijné zvesti 13/1964.	€ 2.-
Študijné zvesti 14/1964.	€ 2.-
Študijné zvesti 15/1965.	€ 3.-
Študijné zvesti 16/1968.	€ 5.-
Študijné zvesti 17/1969.	€ 5.-
Študijné zvesti 18/1970.	€ 9.-
Študijné zvesti 19/1981.	€ 7.-
Študijné zvesti 21/1985.	€ 8.-
Študijné zvesti 23/1987.	€ 9.-
Študijné zvesti 24/1988.	€ 6.-
Študijné zvesti 25/1988.	€ 5.-
Študijné zvesti 26/1990.	€ 18.-
Študijné zvesti 27/1991.	€ 15.-
Študijné zvesti 28/1992.	€ 20.-
Študijné zvesti 29/1993.	€ 18.-
Študijné zvesti 30/1994.	€ 15.-
Študijné zvesti 31/1995.	€ 20.-
Študijné zvesti 32/1996.	€ 21.-
Študijné zvesti 33/1999.	€ 20.-
Študijné zvesti 34/2002.	€ 23.-
Študijné zvesti 35/2002.	€ 25.-
Študijné zvesti 36/2004.	€ 30.-
Študijné zvesti 37/2005.	€ 20.-
Študijné zvesti 38/2005.	€ 20.-
Študijné zvesti 39/2006.	€ 20.-
Študijné zvesti 40/2006.	€ 35.-
Študijné zvesti 41/2007.	€ 40.-
Študijné zvesti 42/2007.	€ 35.-
Študijné zvesti 43/2008.	€ 35.-
Terra sigillata in Mähren. Droberjar, E.	€ 13.-
Točík Anton 1918-1994. Biografia, bibliografia.	€ 5.-
Urzeitliche und frühhistorische Besiedlung der Ostslowakei in Bezug zu den Nachbargebieten.	€ 10.-
Ve službách archeologie IV.	€ 25.-
Ve službách archeologie V.	€ 25.-
Velikaja Moravia. Sokrovišča prošlogo Čechov i Slovakov. Katalog - Kiev.	€ 1.-
Východoslovenský pravek - Special Issue.	€ 28.-
Východoslovenský pravek I.	€ 7.-
Východoslovenský pravek II.	€ 7.-
Východoslovenský pravek IV.	€ 12.-
Východoslovenský pravek V.	€ 13.-
Východoslovenský pravek VI.	€ 20.-
Východoslovenský pravek VII.	€ 20.-
Východoslovenský pravek VIII.	€ 20.-
Zlatý vek v Karpatoch. Keramika a kov doby bronzovej na Slovensku (2300-800). Furmánek, V.	€ 19.-

OBSAH - INHALT

Vladimír Hašek - Jaroslav Peška - Josef Unger

The contribution of nondestructive prospecting methods to the archaeological excavation of burial grounds in Moravia 5

Podíl nedestruktivních prospekčních metod při archeologickém výzkumu pohřebiště na Moravě 47

Miriam Jakubčinová

Ojedinelé nálezy z vrchu Marhát 51

Vereinzelte Funde aus dem Berg Marhát 62

Erika Makarová

Ženský kroj lužickej kultúry v dobe bronzovej na Slovensku (Pokus o rekonštrukciu na základe hrobových nálezov a depotov) 65

Female Costume of the Slovak Branch of the Lusatian Culture in the Bronze Age (An Attempt at the Reconstruction on the Ground of Grave and Hoard Findings) 188

Gabriel Nevizánsky

Nepublikované hrobové nálezy badenskej kultúry z juhozápadného Slovenska 193

Unveröffentlichte Grabfunde der Badener Kultur aus der Südwestslowakei 202

Terézia Vangľová

Osídlenie severnej časti Nitrianskej pahorkatiny a priľahlých svahov Považského Inovca a Tribeča v dobe železnej 203

Besiedlung des nördlichen Teils des Hügellandes Nitrianska pahorkatina und der anliegenden Hänge der Gebirge Považský Inovec und Tribeč in der Eisenzeit 216

Skratky 219

ISSN 0560-2793
ISBN 978-80-89315-11-6